

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

อ.พ. ๒๘/๒๕๕๓ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๗๐-๒

LIIRT
เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library
Legislative Institutional Repository of Thailand

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผลแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. สาระสำคัญ	๓
๓. หลักการและเหตุผลแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)	๕
๔. สาระสำคัญ	๖
๕. หลักการและเหตุผลแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (มาตรา ๙๓ - ๙๘) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๘
๖. สาระสำคัญ	๙
๗. หลักการและเหตุผลแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (มาตรา ๑๙๐) (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑๐
๘. สาระสำคัญ	๑๑
๙. ตารางเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๗๑,๕๔๓ คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๑๐๒ คน และคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑๒
๑๐. ประเด็นและสาระสำคัญที่คณะกรรมการสมานฉันท์ฯ เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	๓๕
๑๑. ข้อเสนอเบื้องต้นเรื่องการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๖ ประเด็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามข้อเสนอของคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมืองและศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ	๓๙
๑๒. บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (เฉพาะประเด็นที่สำคัญ)	๔๒
๑๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ	๖๖
๑๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง	๖๗

LIART

๑๕. บทความที่เกี่ยวข้อง

๑๕.๑	แก้รัฐธรรมนูญต้องทำเจตนารมณ์ให้มีผลในทางปฏิบัติ	๗๐
๑๕.๒	มาตรา ๑๙๐ ปัญหาหรือทางออกของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์	๗๔
๑๕.๓	แก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อนักการเมืองหรือเพื่อประชาชน	๗๗

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นางสาวดวงรัตน์ เล้าหัดถพงษ์ภูริ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑

นางสาวนวรรตน์ นพคุณ

วิทยากร ๘ ว.

นายชงคชาญ สุวรรณมณี

วิทยากร ๘ ว.

นายยอดชาย วิถีพานิช

วิทยากร ๗ ว.

นายอริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า

วิทยากร ๖

นางสาวศรันยา สีมา

นิติกร ๕

นายแดนชัย ไชวิเศษ

นิติกร ๕

นางสาวอุษณีย์ อินทองช่วย

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๑

นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

นางสาวกษมวรรณ สิงห์ศก

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

พฤศจิกายน ๒๕๕๓

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช
(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยกำหนดให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หมวด ๔ หน้าที่ของชนชาวไทย หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ หมวด ๖ รัฐสภา หมวด ๗ คณะรัฐมนตรี หมวด ๘ ศาล หมวด ๙ การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๑๐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หมวด ๑๑ การตรวจเงินแผ่นดิน หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และบทเฉพาะกาลในบางมาตรา ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาใช้บังคับ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้บทบัญญัติเป็นไปตามการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นปัจจุบันและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทำได้ง่ายขึ้น

เหตุผล

ตามที่ได้มีการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดินเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ และล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยอ้างว่าประชาชนเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ไร้ประสิทธิภาพในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มีการทุจริตและประพฤติมิชอบขึ้นอย่างกว้างขวางจนมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ข้ออ้างเช่นนี้เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในสังคมการเมืองประเทศไทย จนระบอบประชาธิปไตยมีแต่ล้มลุกคลุกคลานไม่ต่อเนื่อง เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แม้การบริหารราชการแผ่นดินในช่วงก่อนวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ อาจจะมีข้อบกพร่อง แต่ก็ไม่ใช่จะไม่มีสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายเกี่ยวกับการดูแลประชาชนผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพประสบความสำเร็จอย่างมากอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนการเข้าถึงยาและหมอ การสร้างโอกาสในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาให้แก่ประชาชนรวมถึงการลงทุนและการค้าขายทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้สถานะเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นอย่างมาก การนำจุดบกพร่องบางประการในการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมาเป็นเหตุในการล้มล้างระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่กระทำไม่ได้ เพราะขัดต่อหลักนิติธรรมและผิดกฎหมายโดยชัดแจ้ง เป็นการทำลายกระบวนการทางกฎหมายที่รับรองไว้โดยรัฐธรรมนูญตามระบอบประชาธิปไตย

LIRT

เพื่อสนองตอบความต้องการ ความรู้สึกและผลประโยชน์ของผู้ยึดอำนาจเป็นการดูถูกอำนาจอธิปไตยและการตัดสินใจของประชาชน

การยึดอำนาจเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ และจัดตั้งองค์กรต่าง ๆ ขึ้นมาหรือแต่งตั้งบุคคลเข้าไปอยู่ในองค์กรตามกฎหมายที่มีอำนาจสอบสวน สืบสวน ใต้สวนหรือวินิจฉัย รวมถึงองค์กรที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ก็เป็นการดำเนินการของอำนาจเผด็จการภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ซึ่งผู้ยึดอำนาจเป็นผู้จัดให้มีขึ้น มิได้อยู่บนหลักของการบริหารราชการแผ่นดินที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งตรงกันข้ามกับระบบที่ดำรงอยู่ก่อนการยึดอำนาจนั้น รวมทั้งการดำเนินการขององค์กรและบุคคลที่อำนาจเผด็จการแต่งตั้งขึ้นก็มีเป้าหมายที่จะรองรับเหตุผลในการยึดอำนาจของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มิได้วางตัวเป็นกลางตามหลักกฎหมายภายใต้การปกครองที่เป็นประชาธิปไตย

การล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และทำลายการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้นเป็นความผิดมหันต์มิโทษอาญา แต่ผู้ยึดอำนาจก็ได้แก้ไขความผิดของตนโดยวิธีการนิรโทษกรรมจนกลายเป็นประเพณีอันเลวร้ายสืบทอดต่อกันมาเพื่อปกปิดและปกป้องการกระทำผิดและความไม่โปร่งใสของอำนาจเผด็จการและพวกพ้องจนเป็นที่เอือมระอาของประชาชนผู้รักประชาธิปไตย ดังนั้น เพื่อไม่ให้ประเพณีเช่นนี้สืบทอดต่อไปในภายภาคหน้า จึงสมควรนำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งยกวางขึ้นในสภาวะการณ์และบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยและประชาชนมีความรู้สึกร่วมกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนกลับมาใช้อีก

การดำเนินการเพื่อนำรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่ถูกล้มล้างกลับมาใช้อีกเป็นปรากฏการณ์ครั้งแรกในประเทศไทย เพื่อไม่ให้การล้มล้างรัฐธรรมนูญสามารถกระทำได้อีกต่อไปเพื่อสร้างจิตสำนึกความหวงแหนรัฐธรรมนูญให้แก่ผู้นิยมชื่นชมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสกัดกั้นความคิดของผู้ประสงค์ร้ายต่อระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่จะล้มล้างรัฐธรรมนูญโดยใช้กำลังอีก รวมทั้งเป็นการปฏิเสธบทบัญญัติส่วนใหญ่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งยกวางขึ้นในบรรยากาศของเผด็จการที่แตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สมควรนำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๓ ถึงหมวด ๑๒ กลับมาใช้บังคับเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศอีกครั้งดังความปรากฏตอนหนึ่งในพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ว่า “...ขอปวงชนชาวไทยจงร่วมจิตร่วมใจสมัครสมานเป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะปฏิบัติตามและพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เพื่อธำรงคงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย...” โดยผ่านกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

LIART

สาระสำคัญ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับศาสนาโดยกำหนดให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้นำบทบัญญัติส่วนใหญ่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตั้งแต่หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย จนถึงหมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และบทเฉพาะกาลบางมาตรา มาใช้บังคับแทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตั้งแต่หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยจนถึงบทเฉพาะกาล และกำหนดให้มีการเรียงลำดับเลขมาตราต่อเนื่องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จนถึงเลขมาตราที่มีการอ้างอิงถึงกัน ต้องจัดเรียงลำดับให้สอดคล้องกันด้วย (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดสัดส่วนในการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ใหม่ จากจำนวน “ไม่น้อยกว่าสองในห้า” เป็นจำนวน “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า”

๔. กำหนดสัดส่วนในการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลจากจำนวน “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า” เป็นจำนวน “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในหก”

๕. กำหนดบทเฉพาะกาลให้สภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป จนกว่าสภาผู้แทนราษฎรชุดนี้จะครบวาระหรือมีการยุบสภา นอกจากนี้ยังให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ดำรงตำแหน่งในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป และในระหว่างที่ยังไม่ครบวาระ หากมีกรณีที่ตำแหน่งว่างลงต้องดำเนินการหาผู้อื่นมาแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยแยกเป็นกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนให้นำมาตรา ๑๑๙ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาใช้บังคับและแบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยให้นำหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาใช้บังคับต่อไป (ร่างมาตรา ๑๕)

๖. กำหนดบทเฉพาะกาล ให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหามีวาระ ๓ ปี แต่เมื่อครบ ๓ ปี ก็ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้ครบ ๒๐๐ คน และให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาสมัครรับเลือกตั้งในครั้งใหม่ได้ แต่สมาชิกวุฒิสภาที่ได้มาจากการเลือกตั้งครั้งหลังนี้ให้มีวาระ ๓ ปี ส่วนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ซึ่งมี ๗๖ คน ก็ให้มีวาระ ๖ ปี (ร่างมาตรา ๑๖)

๗. กำหนดบทเฉพาะกาล ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา และผู้นำฝ่ายค้าน ตลอดจนคณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙)

๘. กำหนดบทเฉพาะกาล ให้คณะรัฐมนตรียังคงดำรงตำแหน่งได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๒๒)

๙. กำหนดบทเฉพาะกาล ให้บรรดาประกาศ คำสั่ง กฎ หรือการใดทั้งหลายที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ดำเนินการหรือจัดให้มีขึ้น รวมถึงการจัดตั้งองค์กรใดขึ้นมา หากขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไข

เพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ เป็นอันบังคับใช้ไม่ได้ เพื่อให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการดังกล่าวนำมาอ้างความชอบด้วยกฎหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาล โดยที่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลทำให้เนื้อหาของมาตราต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เปลี่ยนแปลงเลขมาตราไปตามเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย จึงได้กำหนดให้บทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎต่าง ๆ ที่อ้างอิงมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้ถือว่าบทบัญญัติที่ถูกอ้างถึงนั้น เป็นการอ้างถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน (ร่างมาตรา ๒๔)

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อกำหนดที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้มีที่มาจาก การเลือกตั้งเขตละหนึ่งคน และแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

เหตุผล

การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตละหนึ่งคน ได้ผ่านการศึกษา ถกเถียงกันทั้งในวงวิชาการและประชาพิจารณ์มานานแล้วจนตกผลึกเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป และได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ซึ่งยอมรับกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้มากกว่าเขตละหนึ่งคน ทำให้ไม่เป็นไปตามหลักความเสมอภาค และหลักสากลไม่เปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่หรือคนที่มีความสามารถที่จะรับใช้ประชาชนได้ดี แต่มีทุนทรัพย์น้อย

ยิ่งไปกว่านั้น การหาเสียงในระบบเขตใหญ่ คนรวย คนมีเงิน หรือคนที่ไม่อยู่ใกล้ชิดประชาชนได้เปรียบ และเปิดโอกาสให้มีการใช้จ่ายเงินในการหาเสียงอย่างมาก แม้คณะกรรมการการเลือกตั้งก็คุมไม่ได้ ท้ายที่สุดก็หลีกเลี่ยงปัญหาซื้อสิทธิขายเสียงมากกว่าการหาเสียงในเขตละคนไม่ได้

การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้มากกว่าเขตละหนึ่งคน ทำให้ประชาธิปไตยของประเทศต้องย่ำอยู่กับที่ การดูแลทุกข์สุขของชาวบ้านขาดประสิทธิภาพ มีการปิดหรือโยนความรับผิดชอบซึ่งกันและกันเมื่อประชาชนร้องทุกข์ตลอดเวลา ซึ่งต่างกับเขตเลือกตั้งเขตละหนึ่งคน ชาวบ้านรู้แน่ชัดว่าใครคือตัวแทนของเขา เพราะมีคนเดียว ท้ายที่สุดไม่สิ้นเปลืองงบประมาณในการเลือกตั้งซ่อม

ส่วนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ นั้น ก็เพื่อให้รัฐสภาสามารถตรากฎหมายกำหนดรายละเอียด ประเภทหนังสือสัญญาได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

LIART

สาระสำคัญ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเสียงผู้สมัครรับเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งได้เขตละหนึ่งคน และเปลี่ยนแปลงการกำหนดเขตเลือกตั้งโดยจังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคนให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ถ้าจังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคนให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งมีจำนวนเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการส่งสมาชิกเข้าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจากที่กำหนดให้ต้องส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งให้ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นให้ส่งได้คนเดียวในแต่ละเขตเลือกตั้ง และเมื่อพรรคการเมืองใดส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งแล้ว พรรคการเมืองนั้นหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นจะถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือเปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งมิได้ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๓)

๓. กำหนดบทเฉพาะกาลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ยังคงเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ จนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรหรือเมื่อมีการยุบสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๖ แล้วแต่กรณี และกำหนดให้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นับตั้งแต่การเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่จะพึงมีขึ้นภายหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้โดยกำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเพื่อแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญนี้ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๔. กำหนดบทเฉพาะกาลให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดทำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้และเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวจากประธานกรรมการการเลือกตั้ง และวุฒิสภาจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอมานั้นให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นจากสภาผู้แทนราษฎร

๕. กำหนดบทเฉพาะกาลให้ในกรณีที่มีเหตุการณ์ใด ๆ ทำให้ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรก ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ก่อนที่จะมีการดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖ แล้วเสร็จให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้มีกฎหมายที่กำหนดประเภท ขั้นตอน และวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่คณะรัฐมนตรีต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๙๐)

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปตามหลักการบนพื้นฐานของความเป็นธรรม และเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทำให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญ

๑. แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๕๐๐ คน โดยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน ๓๗๕ คน และแบบบัญชีรายชื่อจำนวน ๑๒๕ คน ในกรณีที่มีเหตุการณ์ใด ๆ ทำให้การเลือกตั้งทั่วไปมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ถึง ๕๐๐ คน แต่มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ให้ถือว่าสมาชิกจำนวนนั้น ประกอบเป็นสภาผู้แทนราษฎรแต่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบ ๕๐๐ คน ภายใน ๑๘๐ วัน และให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาผู้แทนราษฎรที่เหลืออยู่ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๓)

๒. กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งใหม่ โดยกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เขตละ ๑ คน การคำนวณเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิก ๑ คน ให้คำนวณจากจำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งเฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๗๕ คน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๔)

๓. กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อใหม่ โดยกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้นโดยให้เลือกจากบัญชีรายชื่อเพียงบัญชีเดียว และให้ถือเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้งพรรคการเมืองต้องจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งขึ้นพรรคละ ๑ บัญชี ไม่เกินบัญชีละ ๑๒๕ คน และให้ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวันเปิดสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘)

๔. กำหนดให้ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อว่างลง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่ไม่มีรายชื่อเหลืออยู่ในบัญชีที่จะเลื่อนขึ้นมาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๙ (๒))

๕. กำหนดให้นำบทบัญญัติซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อถึงวันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปครั้งแรกภายหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ

๖. ให้รัฐสภาดำเนินการพิจารณาและให้ความเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญนี้ให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

LIART

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้หนังสือสัญญาที่รัฐบาลทำกับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่างประเทศในเรื่องที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญนั้น ยังมีความเข้าใจที่แตกต่างกันเนื่องจากไม่มีความชัดเจนพอเพียง จึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของรัฐ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องต่อไปได้โดยให้มีการตรากฎหมายกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทของหนังสือสัญญาที่จะต้องมัลักษณะใดจึงจะนำเสนอให้รัฐสภาเห็นชอบ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญ

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่เกี่ยวกับการทำหนังสือสัญญาที่รัฐบาลทำกับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙๐)

๑.๑ หนังสือสัญญาใดที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๑.๒ หนังสือสัญญาใดมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศต้องมีลักษณะตามที่กฎหมายบัญญัติจึงจะเสนอให้รัฐสภาให้ความเห็นชอบ

๒. กำหนดให้ดำเนินการจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๑๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

ตารางเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช
(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน และคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๙๓ สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสี่ร้อยแปดสิบ คน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และ สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วน จำนวนแปดสิบคน</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกหมวด ๓ ถึงหมวด ๑๕ มาตรา ๒๖ ถึง มาตรา ๒๙๑ และบท เฉพาะกาล มาตรา ๒๙๒ ถึง มาตรา ๓๐๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้เป็นแทน มาตรา ๙๘ สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบ บัญชีรายชื่อตามมาตรา ๙๙ จำนวนหนึ่ง ร้อยคน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๒ จำนวนสี่ร้อยคน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๕ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ และมาตรา ๙๘ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน มาตรา ๙๓ สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบ แบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยเจ็ดสิบห้า คน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบ บัญชีรายชื่อจำนวนหนึ่งร้อยยี่สิบห้าคน</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ใช้วิธีออกเสียงคะแนนโดยตรงและ ลับ โดยให้ใช้บัตรเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎที่ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่มาแห่งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้น แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่าที่มีอยู่</p>	<p>มาตรา ๑๐๔ วรรคสาม “การเลือกตั้ง ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและ ลับ”</p> <p>มาตรา ๑๑๒ ภายใต้บังคับบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่มาแห่งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้น แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เท่าที่มีอยู่</p>	<p>การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและ ลับ โดยให้ใช้บัตรเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎที่ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่มาแห่งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และ ยังไม่มีมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภา ผู้แทนราษฎรประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่</p>	<p>การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและ ลับ โดยให้ใช้บัตรเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎที่ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>ในกรณีที่มาแห่งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และ ยังไม่มีมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภา ผู้แทนราษฎรประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๙ (๒) ในกรณี ที่มีเหตุใด ๆ ทำให้ในระหว่างอายุของสภา ผู้แทนราษฎรมีสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้ง จากการเลือกตั้งแบบสัดส่วนมีจำนวนไม่ ถึงแปดสิบคน ให้สมาชิกซึ่งมาจากการ เลือกตั้งแบบสัดส่วนประกอบด้วยสมาชิก เท่าที่มีอยู่</p> <p> ในกรณีที่มีเหตุการณใด ๆ ทำให้การ เลือกตั้งทั่วไปได้ครั้งใดมีจำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรไม่ถึงสี่ร้อยแปดสิบคน แต่มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้า ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งหมด ให้ถือว่าสมาชิกจำนวนนั้น ประกอบเป็นสภาผู้แทนราษฎร แต่ต้อง ดำเนินการให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p>	<p>มาตรา ๑๐๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๙ (๑) ในกรณีที่มีเหตุใด ๆ ทำให้ใน ระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎรมี สมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากการเลือกตั้ง แบบบัญชีรายชื่อมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งร้อย คน ให้สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบ บัญชีรายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มี อยู่</p>		<p>ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๙ (๒) ในกรณี ที่มีเหตุใด ๆ ทำให้ในระหว่างอายุของสภา ผู้แทนราษฎรมีสมาชิกซึ่งได้รับการ เลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อมีจำนวนไม่ถึง หนึ่งร้อยสิบห้าคนให้สมาชิกซึ่งมาจาก การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อประกอบด้วย สมาชิกเท่าที่มีอยู่</p> <p>ในกรณีที่มีเหตุการณใด ๆ ทำให้การ เลือกตั้งครั้งใดมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรไม่ถึงห้าร้อยคน แต่มีจำนวนไม่ น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ให้ถือว่า สมาชิกจำนวนนั้นประกอบเป็นสภา ผู้แทนราษฎร แต่ต้องดำเนินการให้มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ครบตาม</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ให้ครบจำนวนตามที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของ สภาผู้แทนราษฎรที่เหลืออยู่</p> <p>มาตรา ๙๔ การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง ใดมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขต เลือกตั้งนั้น</p> <p>การคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละเขตเลือกตั้ง และการกำหนดเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้คำนวณเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อ</p>	<p>มาตรา ๑๐๒ การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการ เลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เขตละหนึ่งคน</p>	<p>มาตรา ๙๔ การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งออกเสียง ลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ เขตละหนึ่งคน</p> <p>การคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละจังหวัดและ การกำหนดเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้คำนวณเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อ</p>	<p>จำนวนที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ภายใน หนึ่งร้อยแปดสิบวันและให้อยู่ในตำแหน่ง ได้เพียงเท่าอายุของสภาผู้แทนราษฎรที่ เหลืออยู่</p> <p>มาตรา ๙๔ การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการ เลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เขตละหนึ่งคน</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>สมาชิกหนึ่งคน โดยคำนวณจากจำนวน ราษฎรทั้งหมดตามหลักฐานการ ทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้าย ก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำรองคน</p> <p>(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนให้จังหวัด นั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีก หนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน</p>	<p>สมาชิกหนึ่งคน ให้คำนวณจากจำนวน ราษฎรทั้งหมดตามหลักฐานการ ทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้าย ก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำรองคน</p> <p>จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ ละจังหวัดจะมีให้นำจำนวนราษฎรต่อ สมาชิกหนึ่งคนที่คำนวณได้ตามวรรคสอง มาเฉลี่ยจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้น จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวน ราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตามวรรคสอง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น ได้หนึ่งคนจังหวัดใดมีราษฎรเกินเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น</p>	<p>ต่อสมาชิกหนึ่งคน โดยคำนวณจาก จำนวนราษฎรทั้งหมดตามหลักฐานการ ทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้าย ก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำรองคน</p> <p>(๒) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่แต่ละจังหวัดจะมีให้นำจำนวน ราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนที่คำนวณได้ตาม (๑) มาเฉลี่ยจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้น จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวน ราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้ จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนให้จังหวัด นั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีก</p>	<p>สมาชิกหนึ่งคน ให้คำนวณจากจำนวน ราษฎรทั้งหมดตามหลักฐานการ ทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้าย ก่อนปีที่มีการเลือกตั้งเฉลี่ยด้วยจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำรองเจ็ดสิบ ห้าคน</p> <p>จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ ละจังหวัดจะมีให้นำจำนวนราษฎรต่อ สมาชิกหนึ่งคนที่คำนวณได้ตามวรรคสอง มาเฉลี่ยจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้น จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวน ราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตามวรรคสอง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น ได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้น</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๓) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) แล้ว ถ้า จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คำนวณ ได้ยังไม่ครบสี่ร้อยคน ให้จังหวัดที่มีเศษ เหลือจากการคำนวณตาม (๒) มากที่สุด มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง คน และให้เพิ่มจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มี เศษเหลือจากการคำนวณตาม (๒) ใน ลำดับรองลงมาตามลำดับจนได้จำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบสี่ร้อยคน (๔) การกำหนดเขตเลือกตั้งให้ ดำเนินการโดยจังหวัดได้มี</p>	<p>เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึง เกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรของแต่ละจังหวัดตามวรรคสาม แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยังไม่ครบสี่ร้อยคน จังหวัดใดมีเศษที่ เหลือจากการคำนวณตามวรรคสามมาก ที่สุดให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวิธีการ ดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการ คำนวณตามวรรคสามในลำดับรองลงมา ตามลำดับจนครบจำนวนสี่ร้อยคน มาตรา ๑๐๓ จังหวัดใดมีกาเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน</p>	<p>หนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์ จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน (๓) เมื่อได้จำนวนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรที่คำนวณได้ยังไม่ครบสี่ร้อยคน ให้ จังหวัดที่มีเศษเหลือจากการคำนวณตาม (๒) มากที่สุด มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวิธีการ ดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษเหลือจากการ คำนวณตาม (๒) ในลำดับรองลงมา ตามลำดับจนได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรครบสี่ร้อยคน (๔) จังหวัดใดมีกาเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน</p>	<p>เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจังหวัดราษฎรที่ถึง เกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรของแต่ละจังหวัดตามวรรคสาม แล้วถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยัง ไม่ครบสามร้อยเจ็ดสิบห้าคน จังหวัดใดมี เศษที่เหลือจากการคำนวณตามวรรคสาม มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง คนและให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่ เหลือจากการคำนวณตามวรรคสามใน ลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวน สามร้อยเจ็ดสิบห้าคน จังหวัดใดมีกาเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ถ้าว จังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ เกินสามคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขต เลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมี จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามคน</p> <p>(๕) ในกรณีที่แบ่งเขตเลือกตั้งใน จังหวัดหนึ่งให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรครบสามคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่ง เขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคน</p>	<p>ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และ จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัด ออกเป็นเขตเลือกตั้งมีจำนวนเท่าจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยจัด ให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน</p>	<p>ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และ จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัด ออกเป็นเขตเลือกตั้งมีจำนวนเท่าจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยจัด ให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน</p>	<p>ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และ จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัด ออกเป็นเขตเลือกตั้งมีจำนวนเท่าจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีโดยจัดให้ แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน <u>และใน กรณีที่จังหวัดได้มีการแบ่งเขตเลือกตั้ง มากกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งพื้นที่ของเขต เลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องให้ จำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน</u></p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>เสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่า เขตละสองคน ถ้าจังหวัดใดมีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สี่คน ให้แบ่ง เขตเลือกตั้งออกเป็นสองเขต เขตหนึ่งให้มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองคน</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๖) จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้ง มากกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งพื้นที่ของเขต เลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องให้ มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน</p> <p>ให้ดำเนินการนับคะแนนที่หน่วย เลือกตั้ง และให้ส่งผลการนับคะแนนของ หน่วยเลือกตั้งนั้นไปรวมที่เขตเลือกตั้ง เพื่อนับคะแนนรวม แล้วให้ประกาศผล การนับคะแนนโดยเปิดเผย ณ สถานที่ แห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียวในเขต เลือกตั้งนั้นตามที่คณะกรรมการการ เลือกตั้งกำหนดไว้แต่เป็นกรณีที่มีความ</p>	<p>จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้ง มากกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งพื้นที่ของเขต เลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องให้ จำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน</p> <p>มาตรา ๑๐๔ วรรคสี่ “ในแต่ละเขต เลือกตั้ง ให้ดำเนินการนับคะแนนทุก หน่วยเลือกตั้งรวมกันและประกาศผลการ นับคะแนนโดยเปิดเผย ทั้งนี้ ณ สถานที่ แห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียวในเขต เลือกตั้งนั้นตามที่คณะกรรมการการ เลือกตั้งกำหนดไว้แต่เป็นกรณีที่มีความ</p>	<p>(๕) จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้ง มากกว่าหนึ่งเขต ต้องแบ่งพื้นที่ของเขต เลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องให้ มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน</p> <p>ให้ดำเนินการนับคะแนนที่หน่วย เลือกตั้ง และให้ส่งผลการนับคะแนนของ หน่วยเลือกตั้งนั้นไปรวมที่เขตเลือกตั้ง เพื่อนับคะแนนรวม แล้วให้ประกาศผล การนับคะแนนโดยเปิดเผย ณ สถานที่ แห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียวในเขต เลือกตั้งนั้นตามที่คณะกรรมการการ</p>	<p>ให้ดำเนินการนับคะแนนที่หน่วย เลือกตั้ง และให้ส่งผลการนับคะแนนของ หน่วยเลือกตั้งนั้นไปรวมที่เขตเลือกตั้ง เพื่อนับคะแนนรวม แล้วให้ประกาศผล การนับคะแนนโดยเปิดเผย ณ สถานที่ แห่งใดแห่งหนึ่งแต่เพียงแห่งเดียวในเขต เลือกตั้งนั้นตามที่คณะกรรมการการ</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เลือกตั้งกำหนด เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความ จำเป็นเฉพาะท้องถิ่น คณะกรรมการ เลือกตั้งจะกำหนดให้นับคะแนน รวมผล การนับคะแนน และประกาศผลการนับ คะแนนเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่ บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา</p> <p>มาตรา ๙๕ การเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ให้ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งได้มี สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกพรรค การเมืองที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับ</p>	<p>จำเป็นเฉพาะท้องถิ่น คณะกรรมการ เลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติในกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิก วุฒิสภา”</p> <p>มาตรา ๙๙ การเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ผู้มี สิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยให้เลือกบัญชี รายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งได้มี สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกพรรค การเมืองที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับ</p>	<p>เลือกตั้งกำหนด เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความ จำเป็นเฉพาะท้องถิ่น คณะกรรมการ เลือกตั้งจะกำหนดให้นับคะแนน รวมผล การนับคะแนน และประกาศผลการนับ คะแนนเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่ บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา</p>	<p>เลือกตั้งกำหนด เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความ จำเป็นเฉพาะท้องถิ่น คณะกรรมการ เลือกตั้งจะกำหนดให้นับคะแนน รวมผล การนับคะแนน และประกาศผลการนับ คะแนนเป็นอย่างอื่นก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่ บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา</p> <p>มาตรา ๙๕ การเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ผู้มี สิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ พรรคการเมืองจัดทำขึ้นโดยให้ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือก บัญชีรายชื่อได้บัญชีรายชื่อหนึ่งเพียงบัญชี</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p><u>เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นได้หนึ่งเสียง</u> <u>พรรคการเมืองหนึ่งจะส่งผู้สมัครรับ</u> <u>เลือกตั้งแบบสัดส่วนทุกเขตเลือกตั้ง หรือ</u> <u>จะส่งเพียงบางเขตเลือกตั้งก็ได้</u></p> <p>บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบ สัดส่วนของพรรคการเมืองใดก็ได้ยื่นไว้ แล้ว ถ้าปรากฏก่อนหรือในวันเลือกตั้งมี เหตุไม่ว่าด้วยประการใดที่มีผลทำให้บัญชี รายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมีจำนวน</p>	<p>บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม วรรคหนึ่ง ให้พรรคการเมืองจัดทำขึ้น พรรคการเมืองละหนึ่งบัญชีไม่เกินบัญชีละ หนึ่งร้อยคน และให้ยื่นต่อคณะกรรมการ การเลือกตั้งก่อนวันเปิดสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต เลือกตั้ง</p>	<p>เดียวและให้ถือเขตประเทศเป็นเขต เลือกตั้ง</p> <p>มาตรา ๗๖ บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับ เลือกตั้งตามมาตรา ๗๕ ให้พรรคการเมือง จัดทำขึ้นพรรคการเมืองละหนึ่งบัญชี ไม่ เกินบัญชีละหนึ่งร้อยยี่สิบห้าคน และให้ ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวัน เปิดสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกซึ่งมาจากการ เลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง</p> <p>บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของ พรรคการเมืองใดก็ได้ยื่นไว้แล้ว ถ้าปรากฏ ว่าก่อนหรือในวันเลือกตั้งมีเหตุไม่ว่าด้วย ประการใดที่มีผลทำให้บัญชีรายชื่อของ พรรคการเมืองนั้นมีจำนวนผู้สมัครรับ</p>	<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วนไม่ครบตาม จำนวนที่พรรคการเมืองนั้นได้ยื่นไว้ ให้ถือ ว่าบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมี จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วน เท่าที่มีอยู่ และในกรณีนี้ให้ถือว่าสภา ผู้แทนราษฎรประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่ มาตรา ๘๖ การกำหนดเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรแบบสัดส่วน ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ให้จัดแบ่งพื้นที่ประเทศออกเป็น แปดกลุ่มจังหวัด และให้แต่ละกลุ่มจังหวัด เป็นเขตเลือกตั้ง โดยแต่ละเขตเลือกตั้งให้ มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สิบ คน</p>			<p>เลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อไม่ครบตาม จำนวนที่พรรคการเมืองนั้นได้ยื่นไว้ ให้ถือ ว่าบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นมี จำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชี รายชื่อเท่าที่มีอยู่ในกรณีนี้ให้ถือว่า สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่มีอยู่ มาตรา ๘๗ การจัดทำบัญชีผู้รับสมัคร รับเลือกตั้งของพรรคการเมืองสำหรับการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบ บัญชีรายชื่อ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>(๒) การจัดกลุ่มจังหวัด ให้จัดจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกันอยู่ในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน และในกลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มต้องมีจำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้งรวมกันแล้วใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ โดยให้จังหวัดที่จังหวัดอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียว มาตรา ๘๗ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง สำหรับกรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งต้องมีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งครบตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนที่จะมีในแต่ละเขต</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๘๗ การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง สำหรับกรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งต้องมีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งครบตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนที่จะมีในแต่ละเขต</p>	<p>รายชื่อของบุคคลในบัญชีรายชื่อตามวรรคหนึ่งจะต้อง</p> <p>(๑) ประกอบด้วยรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม</p>		<p>(๑) บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องประกอบด้วยรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม และต้องคำนึงถึงโอกาส สัดส่วนที่</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๕๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เลือกตั้ง และต้องเรียงตามลำดับหมายเลข แล้วให้ยื่นต่อคณะกรรมการเลือกตั้ง ก่อนวันเปิดสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต เลือกตั้ง</p> <p>(๒) รายชื่อของบุคคลตาม (๑) ต้องไม่ ซ้ำกับรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วนไม่ ว่าของพรรคการเมืองใด และต้องค้ำนึ่งถึง โอกาส สัดส่วนที่เหมาะสมและความเท่า เทียมกันระหว่างหญิงและชาย</p>	<p>(๒) ไม่ซ้ำกับรายชื่อในบัญชีที่พรรค การเมืองอื่นจัดทำขึ้น และไม่ซ้ำกับรายชื่อ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต เลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๒ และ</p> <p>(๓) จัดทำรายชื่อเรียงตามลำดับ หมายเลข มาตรา ๑๐๐ บัญชีรายชื่อของพรรค การเมืองได้คะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละ ห้าของจำนวนคะแนนเสียงรวมทั้ง</p>	<p>เหมาะสมและความเท่าเทียมกันระหว่าง หญิงและชาย</p> <p>(๒) รายชื่อในบัญชีต้องไม่ซ้ำกับบัญชี รายชื่อที่พรรคการเมืองอื่นจัดทำขึ้น และ ไม่ซ้ำกับรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๙๕ และ</p> <p>(๓) จัดทำรายชื่อเรียงตามลำดับ หมายเลข มาตรา ๙๕ การคำนวณสัดส่วน ผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของแต่ละ พรรคการเมืองที่จะได้รับเลือกตั้ง ให้นำ</p>	<p>เหมาะสมและความเท่าเทียมกันระหว่าง หญิงและชาย</p> <p>(๒) รายชื่อในบัญชีต้องไม่ซ้ำกับบัญชี รายชื่อที่พรรคการเมืองอื่นจัดทำขึ้น และ ไม่ซ้ำกับรายชื่อของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๙๕ และ</p> <p>(๓) จัดทำรายชื่อเรียงตามลำดับ หมายเลข มาตรา ๙๕ การคำนวณสัดส่วน ผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของแต่ละ พรรคการเมืองที่จะได้รับเลือกตั้ง ให้นำ</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เขตเลือกตั้ง ให้ภาคคณะมนตรีแต่ละพรรค การเมืองได้รับในเขตเลือกตั้งนั้นมารวมกัน แล้วคำนวณเพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่ได้รับ เลือกของแต่ละพรรคการเมือง เป็น สัดส่วนที่สัมพันธ์กันโดยตรงกับจำนวน คะแนนรวมข้างต้น คณะมนตรีแต่ละพรรค การเมืองได้รับ และจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนที่จะ พึงมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น โดยให้ผู้สมัครรับ เลือกตั้งซึ่งมีรายชื่อในบัญชีรายชื่อของแต่ละ พรรคการเมืองได้รับเลือกตามเกณฑ์ คะแนนที่คำนวณได้ เรียงตามลำดับ หมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรค การเมืองนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง</p>	<p>ประเทศไทย ให้ถือว่าไม่มีผู้ใดในบัญชีนั้นได้รับ เลือกตั้ง และมีให้นำคะแนนเสียงดังกล่าว มารวมคำนวณเพื่อหาสัดส่วนจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพรรคสอง วิธีคำนวณสัดส่วนคะแนนเสียงที่บัญชี รายชื่อของพรรคการเมืองแต่ละพรรค ได้รับอันจะถือว่าบุคคลซึ่งมีรายชื่ออยู่ใน บัญชีของพรรคการเมืองนั้นได้รับเลือกตั้ง ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภา ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่อ อยู่ในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรค การเมืองได้รับเลือกตั้งเรียงตามลำดับจาก</p>	<p>คณะมนตรีแต่ละพรรคการเมืองได้รับการ เลือกตั้งมารวมกันทั้งประเทศ แล้วคำนวณ เพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกของแต่ละ พรรคการเมือง เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์ กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมข้างต้น โดยให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่อใน บัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้ เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อ ของพรรคการเมืองนั้น ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา</p>	<p>คณะมนตรีแต่ละพรรคการเมืองได้รับการ เลือกตั้งมารวมกันทั้งประเทศ แล้วคำนวณ เพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกของแต่ละ พรรคการเมือง เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์ กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมข้างต้น โดยให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่อใน บัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้ เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อ ของพรรคการเมืองนั้น ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา</p> <p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ วรรคสาม มาใช้บังคับกับการนับคะแนนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนด้วย โดยอนุโลม ทั้งนี้ คณะกรรมการการ เลือกตั้งอาจกำหนดให้มีการรวมผลการ นับคะแนนเบื้องต้นที่จังหวัดก่อนก็ได้ มาตรา ๑๐๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๕) ผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบสัดส่วนต้อง มีลักษณะอย่างไรโดยอย่างน้อย (๔) ด้วย แต่ลักษณะดังกล่าวในกรณีที่ได้กำหนดถึง จังหวัด ให้หมายถึงกลุ่มจังหวัด</p>	<p>หมายเลขต้นบัญชีลงไปตามจำนวน สัดส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คำนวณ ได้สำหรับบัญชีรายชื่อนั้น</p>		<p>ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ วรรคหก มาใช้บังคับกับการนับคะแนนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ คณะกรรมการการ เลือกตั้งอาจกำหนดให้มีการรวมผลการ นับคะแนนเบื้องต้นที่จังหวัดก่อนก็ได้</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๑๐๓ พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ต้องส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งให้ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น และจะส่งเกินจำนวนดังกล่าวมิได้</p> <p>เมื่อพรรคการเมืองใดส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งครบจำนวนตามวรรคหนึ่งแล้วแม้ภายหลังจะมีจำนวนลดลงจนไม่ครบจำนวน ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งครบจำนวนแล้ว</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)</p> <p>จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p> <p>มาตรา ๑๐๘ พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด จะส่งได้คนเดียวในเขตเลือกตั้งนั้น</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)</p> <p>จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>มาตรา ๑๐๓ พรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด จะส่งได้คนเดียวในเขตเลือกตั้งนั้น</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิก (๕) ของมาตรา ๑๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>
--	--	---	---

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เมื่อพรรคการเมืองใดส่งสมาชิกเข้า สมัครรับเลือกตั้งแล้ว พรรคการเมืองนั้น หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง นั้น จะถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือ เปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งมิได้</p>	<p>เมื่อพรรคการเมืองใดส่งสมาชิกเข้า สมัครรับเลือกตั้งแล้ว พรรคการเมืองนั้น หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง นั้น จะถอนการสมัครรับเลือกตั้งหรือ เปลี่ยนแปลงผู้สมัครรับเลือกตั้งมิได้</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของ มาตรา ๑๐๙ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p>	<p>(๒) ในกรณีที่เป็นตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการ</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๕๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เลือกตั้งแบบสัดส่วนให้ประธานสภา ผู้แทนราษฎรประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับ ถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง นั้นในเขตเลือกตั้งนั้น เลื่อนขึ้นมาเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ ว่าง โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตั้งตำแหน่งนั้นว่า ลง เว้นแต่ไม่มีรายชื่อเหลืออยู่ในบัญชีที่จะ เลื่อนขึ้นมาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ <u>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน</u> <u>ประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่</u> <u>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน</u> <u>ประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่</u> <u>สมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทน</u> <u>ราษฎรผู้เข้ามาแทนตาม (๑) ให้เริ่มนับแต่</u> <u>วันเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ส่วน</u> <u>สมาชิกสภาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</u> <u>ผู้เข้ามาแทนตาม (๒) ให้เริ่มนับแต่วันถัด</u></p>			<p>เลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้ประธานสภา ผู้แทนราษฎรประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับ ถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง นั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยต้อง ประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ด วันนับแต่วันที่ตั้งตำแหน่งนั้นว่าลง เว้นแต่ ไม่มีรายชื่อเหลืออยู่ในบัญชีที่จะเลื่อน ขึ้นมาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ <u>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ</u> <u>ประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่</u></p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>จากวันประกาศชื่อในราชกิจจานุเบกษา และให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามา แทนตำแหน่งที่ว่างนั้น อยู่ในตำแหน่งได้ เพียงเท่าอายุของสภาผู้แทนราษฎรที่ เหลืออยู่</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๑๕๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญา สันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่าง ประเทศ หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลง อาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณา</p>	<p>มาตรา ๒๒๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญา สันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่าง ประเทศ หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลง อาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือ</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคห้า ของมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน</p>	<p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๐ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญา สันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น กับนานาประเทศหรือกับองค์การระหว่าง ประเทศ หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลง อาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณา</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมี เขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตาม กฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อการเป็นไปตาม หนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความ มั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศ อย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้าน การค้า การลงทุน หรืองบประมาณของ ประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความ เห็นชอบของรัฐสภา ในกรณี รัฐสภา จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบ วันนับแต่วันที่ได้รับความร้องดังกล่าว</p>	<p>จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อการ <u>เป็นไปตามสัญญา</u> ต้องได้รับความ <u>เห็นชอบของรัฐสภา</u></p>	<p>เขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมี เขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตาม กฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อการเป็นไปตาม หนังสือสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบ ของรัฐสภา</p>	<p>หนังสือสัญญาใดมีผลกระทบต่อความ มั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคม ของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผล ผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรือ</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือ สัญญากับนานาประเทศหรือองค์การ ระหว่างประเทศตามวรรคสอง</p> <p>คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน และ ต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญา นั้น ในกรณี ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบ การเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ ด้วย</p> <p>เมื่อลงนามในหนังสือสัญญาตามวรรค สองแล้ว ก่อนที่จะแสดงเจตนาให้มีผล ผูกพัน คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชน สามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือ สัญญากับนานาประเทศหรือองค์การ ระหว่างประเทศตามวรรคสอง</p> <p>คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน และ ต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญา นั้น ในกรณี ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบ การเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ ด้วย</p> <p>เมื่อลงนามในหนังสือสัญญาตามวรรค สองแล้ว ก่อนที่จะแสดงเจตนาให้มีผล ผูกพัน คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชน สามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือ</p>			<p>งบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>ก่อนการดำเนินการเพื่อทำ หนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือ องค์การระหว่างประเทศตามวรรคสาม</p> <p>คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน และ ต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญา นั้น ในกรณี ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบ การเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ ด้วย</p> <p>เมื่อลงนามในหนังสือสัญญาตามวรรค สามแล้ว ก่อนที่จะแสดงเจตนาให้มีผล ผูกพัน คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชน สามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือ</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๔๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>สัณญาณัน และในกรณีที่มีการปฏิบัติตาม หนังสือสัญญาดังกล่าวก่อให้เกิด ผลกระทบต่อประชาชนหรือ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการแก้ไขหรือ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และเป็นธรรม</p> <p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนด ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญา ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า หรือการลงทุน อย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งการแก้ไขหรือ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติ ตามหนังสือสัญญาซึ่งก่อให้เกิดความ ความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้ประโยชน์กับ</p>		<p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนด ประเภท ขั้นตอน และวิธีการจัดทำหนังสือ สัญญาตามวรรคสอง รวมทั้งการแก้ไข หรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการ ปฏิบัติตามหนังสือสัญญาดังกล่าวโดย คำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้ ประโยชน์กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการ ปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้นและ ประชาชนทั่วไป</p>	<p>สัณญาณัน และในกรณีที่มีการปฏิบัติตาม หนังสือสัญญาดังกล่าวก่อให้เกิด ผลกระทบต่อประชาชนหรือ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการแก้ไขหรือ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และเป็นธรรม</p> <p>ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนด ประเภท กรอบเจรจา ขั้นตอนและวิธีการ จัดทำหนังสือสัญญาตามวรรคสาม รวมทั้ง การแก้ไขเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจาก การปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้น โดย คำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้ ประโยชน์กับผู้ได้รับผลกระทบจากการ ปฏิบัติตามหนังสือสัญญาที่มิแล้วและ ประชาชนทั่วไป</p>

<p>รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (ประชาชนผู้มีส่วนร่วมเลือกตั้ง จำนวน ๗๑,๕๕๓ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๐๒ คน เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตาม หนังสือสัญญาฉบับและประชาชนทั่วไป ในกรณีที่มีปัญหาตามวรรคสอง ให้เป็น อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ ขาด โดยให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ (๑) มาใช้บังคับกับการเสนอเรื่องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม</p>	<p>ในกรณีที่มีปัญหาการตีความว่าหนังสือ สัญญาตามวรรคสองและวรรคสามจะต้อง ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่ ให้ เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะ วินิจฉัยชี้ขาด โดยให้นำบทบัญญัติตาม มาตรา ๑๕๔ (๑) มาใช้บังคับกับการเสนอ เรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม</p>		

ประเด็นและสาระสำคัญที่คณะกรรมการสมานฉันท์ฯ เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๖ ประเด็น ดังนี้^{*}

๑. การยุบพรรคการเมืองและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา ๒๓๗)

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นชอบให้ยกเลิกการยุบพรรคการเมืองเฉพาะในมาตรา ๒๓๗ แต่ให้คงไว้ซึ่งการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเฉพาะตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๗ เท่านั้น และถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๗ เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองแล้ว ก็ควรได้รับโทษที่สูงขึ้น เช่น ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานกว่า เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะบทลงโทษให้ยุบพรรคการเมืองนั้นมีความรุนแรงที่จะไปกระทบต่อสมาชิกพรรคการเมืองคนอื่นที่ไม่มีส่วนรู้เห็น และที่สำคัญจะเป็นการขัดต่อสิทธิ เสรีภาพ และเจตนารมณ์อันเป็นหลักสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งพรรคการเมือง ตามมาตรา ๖๕ ส่วนการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนั้น ให้เป็นเรื่องความผิดเฉพาะตัวที่บุคคลใดกระทำความผิด บุคคลนั้นก็ควรได้รับโทษ และถ้าบุคคลผู้กระทำความผิดนั้นเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองด้วยแล้ว บุคคลนั้นก็ควรได้รับโทษที่สูงกว่า เพราะถือว่าเป็นบุคคลสำคัญที่มีตำแหน่งในพรรคการเมือง ย่อมจะต้องมีความสำนึก รับผิดชอบและพึงระมัดระวังในการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๗ มากกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ได้เป็นหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง

๒. ที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๕๓ ถึงมาตรา ๕๘)

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นชอบให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งแบบเขตเดียวคนเดียว จำนวน ๔๐๐ คน และให้มาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่ออีกจำนวน ๑๐๐ คน รวมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ๕๐๐ คน (ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๕๘) ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

^{*} สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมการ ๒, รายงานคณะกรรมการสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปการเมือง และศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐสภา. (กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๕๒), หน้า ๓๕ - ๔๓.

การเลือกตั้งแบบเขตเดียวคนเดียว

- ๑) เป็นไปตามหลักความเสมอภาคและหลักสากล กล่าวคือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ๑ คน เท่ากันทั่วประเทศ จึงเป็นการตัดปัญหาในเรื่องของพื้นที่จังหวัดเล็กหรือจังหวัดใหญ่
- ๒) สามารถตรวจสอบการซื้อสิทธิขายเสียงได้ง่ายเพราะเป็นเขตพื้นที่เล็ก เป็นผลให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกรงกลัวต่อการถูกตรวจสอบ
- ๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องรับผิดชอบดูแลทุกข์สุขและประโยชน์ให้กับประชาชน การกำหนดเขตเลือกตั้งให้เล็กลงจะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถดูแลเอาใจใส่ต่อความทุกข์ยากของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและมีความใกล้ชิดผูกพันกันมากขึ้น
- ๔) ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่เคยสมัครหรือได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาก่อน แต่เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองแม้มีทุนน้อยในการหาเสียงเลือกตั้ง ก็จะได้มีโอกาสได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งจะมีความตื่นตัวและขยันในการหาเสียงเลือกตั้งเพื่อหวังผลในการได้รับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่เห็นชอบให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เพื่อมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบและก่อให้เกิดความสับสนในการแบ่งกลุ่มจังหวัดออกเป็น ๘ กลุ่ม โดยไม่กำหนดจำนวนขั้นต่ำของคะแนนเสียงที่จะนำมาคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

- ๑) ให้พรรคการเมืองขนาดเล็กหรือพรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งจำนวนน้อยจากประชาชนมีโอกาสได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบ้าง
- ๒) เป็นการให้ความสำคัญกับคะแนนเสียงของประชาชนหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า “คะแนนเสียงทุกคะแนนของประชาชนมีความหมาย”
- ๓) ขจัดปัญหาข้อสงสัยในการกำหนดจำนวนขั้นต่ำที่จะนำมาคำนวณจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

๓. ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๑๑๑ ถึงมาตรา ๑๒๑)

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นชอบให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน โดยใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๒ เนื่องจากต้องการให้วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ที่นอกจากจะกลั่นกรองกฎหมายเสมือนเป็น “สภาพี่เลี้ยง” แล้วยังต้องการให้วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างในการใช้อำนาจหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้คำแนะนำในการแต่งตั้งหรือการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งด้วย นอกจากนี้ การกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภา มีที่มาจากการเลือกตั้งยังเป็นการสอดคล้องกับหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย จึงจะต้องยึดโยงกับประชาชน และให้ประชาชนทั่วประเทศเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด

๔. การทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา (มาตรา ๑๕๐)

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นร่วมกัน คือ เห็นชอบให้หลักการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม และให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาในมาตรา ๑๕๐ ไว้ แต่แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในวรรคห้า ให้มีอำนาจกำหนดประเภทของหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา กับให้มีอำนาจทบทวนประเภทของหนังสือสัญญาตามระยะเวลาอันเหมาะสม และให้เร่งรัดออกกฎหมายว่าด้วยการกำหนดประเภท ขั้นตอน และวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามความในวรรคห้า อีกทั้งเห็นควรให้มีการศึกษาการปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๕๐ นี้ในอนาคต เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

๕. การดำรงตำแหน่งทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๒๖๕)

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นร่วมกัน คือ เห็นชอบในหลักการที่ให้แก้ไขเฉพาะกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้สามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ อาทิ ตำแหน่งเลขานุการและที่ปรึกษารัฐมนตรี เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้มีโอกาสทำงานใกล้ชิดและตอบสนองความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับระบบรัฐสภาสากลที่ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งทางการเมืองในขณะเดียวกันได้

๖. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๒๖๖)

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นร่วมกันคือเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมหลักการ ในบทบัญญัติมาตรา ๒๖๖ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาสามารถ เข้าช่วยทำประโยชน์หรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดขึ้นผ่าน ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้ โดยเห็นควรให้ตัดข้อความในมาตรา ๒๖๖ (๑) ออก

ประเด็นอื่น ๆ ที่เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

กรรมการสมานฉันท์ฯ บางท่านได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อีก ๓ ประเด็น ประกอบด้วย

๑. ประเด็นการบัญญัติให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ

๒. ประเด็นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๘ ที่กำหนดให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นกระบวนการ ที่ตัดสินโดยศาลเดียว

๓. ประเด็นเรื่องอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการวินิจฉัย ให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก่อนการประกาศผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นที่สุดตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๘

ที่ประชุมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นร่วมกันว่า ประเด็นทั้ง ๓ ดังกล่าว เป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน จึงควรนำไปพิจารณาในช่วงเวลาที่มีการปฏิรูปการเมืองทั้งระบบ ในอนาคตต่อไป

ข้อสรุปเบื้องต้น เรื่องการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๖ ประเด็น
ของคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ตามข้อเสนอของคณะกรรมการสมานฉันท์
เพื่อการปฏิรูปการเมืองและศึกษาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

1. มาตรา ๑๕๐ การทำหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดประเภท กรอบการเจรจา ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญา รวมทั้งการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้น โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้ประโยชน์กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาดังกล่าวและประชาชนทั่วไป

2. มาตรา ๕๓ - ๕๘ เรื่องระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๘๐ คน แบ่งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๔๐๐ คน และบัญชีรายชื่อ ๘๐ คน ทั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๔๐๐ คนนั้น ใช้ระบบเสียงข้างมากเขตละหลายคน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อจำนวน ๘๐ คน โดยแบ่งเขตเลือกตั้งเป็น ๘ ภาค ๘ บัญชี บัญชีละ ๑๐ คน ไม่มีการกำหนดเกณฑ์คะแนนเสียงขั้นต่ำ และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสองส่วนคิดคะแนนแบบไม่สัมพันธ์กัน

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ - ๕๘

ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๐๐ คน แบ่งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๓๗๕ คน และบัญชีรายชื่อ ๑๒๕ คน ทั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๓๗๕ คนนั้น ใช้ระบบเสียงข้างมากเขตละคน และ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อจำนวน ๑๒๕ คน โดยเป็นบัญชีเดียวทั่วประเทศ โดยไม่มีการกำหนดเกณฑ์คะแนนเสียงขั้นต่ำ ทั้งนี้ให้คำนึงถึง การกระจายรายชื่อผู้สมัครจากภูมิภาคต่างๆ อย่างเป็นธรรมและโอกาส สัดส่วนที่เหมาะสม และความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย

3. มาตรา ๑๑๑ - ๑๒๑ เรื่องที่มาของสมาชิกวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ส.ว. ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 150 คน มาจากการเลือกตั้งจังหวัดละ 1 คน จำนวนที่เหลือมาจากการสรรหาอีก 74 คน โดยสรรหามาจากคณะกรรมการ 7 คน ประกอบด้วย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้พิพากษาศาลฎีกาที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มอบหมายจำนวนหนึ่งคนและตุลาการในศาลปกครองสูงสุดที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๑ - ๑๒๑

ให้มี ส.ว. จำนวน 150 คน มาจากการเลือกตั้ง จังหวัดละ 1 คน จำนวนที่เหลือมาจากการสรรหาเช่นเดิม แต่เพิ่มจำนวนคณะกรรมการสรรหาให้มากขึ้นและมีความหลากหลาย โดยเฉพาะการมาจากตัวแทนองค์กรวิชาชีพ ตามกฎหมาย ประกอบด้วย ตัวแทนจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 1 คน , ตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา 5 คน , ตัวแทนจากคณะตุลาการศาลปกครองสูงสุด 1 คน , ตัวแทนจากองค์กรอิสระองค์กรละ 1 คน ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง , ผู้ตรวจการแผ่นดิน , คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ , คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน , ตัวแทนจากคณะกรรมการองค์กรวิชาชีพตามกฎหมาย รวมถึง สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สภาลูกจ้าง สภาเกษตรกร และสภาองค์กรชุมชน องค์กรละ 1 คน และศาสตราจารย์ตามทำเนียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเลือกกันเอง สาขาวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สาขาละ 5 คน ส่วนองค์กรเสนอชื่อผู้รับการสรรหาให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

4. มาตรา ๒๖๕ การห้ามดำรงตำแหน่งของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเช่น ตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี เป็นต้น

LIART

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕

ไม่ควรมีการแก้ไข และให้คงไว้ดังเดิมเพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนปวงชน ต่างจากหน้าที่อื่นในฝ่ายบริหารซึ่งเป็นงานประจำ

5. มาตรา ๒๖๖ เรื่องการห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาแทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖

ให้เพิ่มเติมสาระเดิมโดยอนุญาตให้ สส. และ ส.ว. สามารถแจ้งความเดือดร้อนของประชาชนให้หน่วยงานของรัฐทราบเป็นลายลักษณ์อักษรได้

6. มาตรา ๒๓๗ เรื่องการยุบพรรคการเมืองและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ให้ยุบพรรคการเมืองและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่มีส่วนรู้เห็นในการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗

ให้ยกเลิกการยุบพรรคการเมืองอันเนื่องมาจากการทุจริตในการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง แต่ให้เปลี่ยนบทลงโทษผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ทุจริตการเลือกตั้ง โดยตัดสิทธิเลือกตั้งห้าปี ส่วนกรรมการบริหารพรรคที่รู้เห็นตัดสิทธิเลือกตั้งสิบปี และหัวหน้าพรรคการเมืองที่รู้เห็นตัดสิทธิเลือกตั้งสิบห้าปี โดยถือว่าเป็นความผิดเฉพาะบุคคล

บทวิเคราะห์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (เฉพาะประเด็นที่สำคัญ)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
<ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งคนเดียวหรือเขตเดียว หรือเขตเล็ก (มาตรา ๑๐๒) 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแบ่งเขตเลือกตั้งเป็นเขตเล็กทำให้ ส.ส. ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ - ประชาชนในพื้นที่ที่มีสิทธิเลือกตั้งสภาผู้แทนหนึ่งคนเท่าเทียมกันทั้งประเทศ ตามหลัก (one man one vote) แสดงถึงความ เป็นระบอบประชาธิปไตยสูง - เป็นการส่งเสริมระบบพรรคการเมือง และเสถียรภาพของระบบการเมือง - ทำให้ได้คนที่มีความสามารถแต่ไม่มีเงิน มีโอกาสเลือกตั้งเพิ่มขึ้น เพราะค่าใช้จ่าย ในการเลือกตั้งน้อยลง - หากมีการเลือกตั้งซ่อมจะทำให้การ 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการกำหนดเขตเลือกตั้งที่ใหญ่ขึ้น เพื่อลดการซื้อสิทธิขายเสียง - ประชาชนสามารถเลือกบุคคลที่เหมาะสม ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ส.ส. ได้มากกว่า ๑ คน - คะแนนที่ประชาชนเลือก ส.ส. อันดับ ๒ และ ๓ ไม่เสียไป - อาจทำให้มีโอกาสได้ผู้แทนที่มีคุณสมบัติ ดีขึ้นเพราะมีผู้สมัครให้เลือกหลายคน - ช่วยส่งเสริมกระตุ้นให้ประชาชนสนใจ การเลือกตั้งระบบพรรคการเมือง และการ นโยบายของพรรค โดยไม่ต้องเลือกบุคคล เดี่ยว 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบรวมเขตหรือเขตใหญ่ (มาตรา ๙๔)

รวบรวมและเรียบเรียงจากวารสาร บทความ และความคิดเห็นจากนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานวิชาการ, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ : การศึกษาการบังคับใช้ (กรุงเทพมหานคร พิมพ์ : สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร) ๒๕๕๓.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
<p>- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อโดยคิดคะแนน ๕ เปอร์เซ็นต์ (มาตรา ๙๙ - ๑๐๐)</p>	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อช่วยให้ลดการซื้อเสียงได้ในระดับหนึ่ง เพราะเขตเลือกตั้งทั่วประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง - ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อทำให้คะแนนของผู้มีสิทธิทุกคนมีความหมาย โดยเฉพาะคะแนนที่เลือกบัญชีพรรค เพราะต้องนำไปคำนวณรวมกันในระดับประเทศ - ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อส่งเสริมระบบพรรคการเมือง เพราะต้องเลือกบัญชีพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ถ้าคะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๕ ให้ถือว่าไม่มีใครได้รับเลือกตั้งก็เพื่อไม่ให้มีพรรคเล็กพรรคน้อยเต็มสภาซึ่งจะทำให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ 	<p>- การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนโดยแบ่งเป็นกลุ่มจังหวัด ๘ กลุ่มจังหวัด (มาตรา ๙๕ - ๙๘)</p>	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำให้พรรคการเมืองขนาดเล็กหรือขนาดกลางได้รับเลือกตั้ง - สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนมีความสำคัญและได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน - อาจเป็นการลดจำนวนการซื้อเสียง - ปัญหาความต้องการและความคิดเห็นของคนกลุ่มน้อยจะได้รับการพิจารณามากขึ้น - เป็นการส่งเสริมและพัฒนาระบบพรรคการเมือง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห
	<p>ข้อเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อทำให้พรรคการเมืองขนาดเล็กหรือขนาดกลางไม่ได้รับเลือกตั้งเนื่องจากพรรคการเมืองที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๕ จะไม่ได้รับการเลือกตั้ง - ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อจะไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลและผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่จำเป็นต้องคลุกคลีกับพื้นที่ - ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อทำให้พรรคการเมืองมีอำนาจเหนือผู้สมัครรับเลือกตั้ง เนื่องจากพรรคการเมืองเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง 		

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
	<p>บทวิเคราะห์</p> <p>- ระบบการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อทำให้ประชาชนไม่รู้จักบุคคลในบัญชีรายชื่อของพรรค เพราะชื่อเหล่านั้นมาจากทุกภาคของประเทศไทย ทำให้ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสนใจเลือกพรรคมากกว่าจะดูรายชื่อบุคคลที่พรรคเสนอ</p>		

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย <p>ข้อเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่อาจปลดพันธนาการถูกครอบงำทางการเมือง ทำให้วุฒิสภาไม่มีความเป็นอิสระ - มีโอกาสที่ ส.ว. ที่ได้รับการเลือกตั้ง อาจจะมีการกระจุกตัวในบางมิติ เช่น สาขาอาชีพ วุฒิสภาการศึกษา ค่อนข้างสูง ไม่มีความหลากหลายในสาขาอาชีพ 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส.ว. ที่มาจากการเลือกตั้งจำนวน ๗๖ คน และมาจากการสรรหาจำนวน ๗๔ คน และกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ส.ว. จำนวน ๗ คน (มาตรา ๑๑๑ และ ๑๑๓) 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถ้าคณะกรรมการสรรหา มีความเป็นกลางและทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติอย่างแท้จริง หรือถ้าการเลือกตั้งเป็นไปโดยโปร่งใส เท่าเทียม และสามารถแยกขาดออกจากการเมืองได้จริง ก็สามารถมี ส.ว. ที่ดีได้ 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมีโอกาสมากขึ้นที่จะได้ ส.ว. ที่มีความหลากหลายในสาขาอาชีพพื้นที่ หรือแนวคิดมาช่วยกันทำหน้าที่พิจารณากฎหมายให้เกิดความรอบคอบ - ส.ว. ไม่มีความเกี่ยวข้องกับนักการเมืองหรือพรรคการเมือง เพื่อให้การพิจารณากฎหมายเป็นไปเพื่อสังคมโดยแท้จริง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
			<p>(๔๕ กว่าล้านคน) ทำให้เห็นถึงความแตกต่าง อย่างเห็นได้ชัด จึงมักจะได้ยินว่า “คน เพียงไม่กี่คนเลือก ส.ว.ได้ ๗๔ คน ในขณะที่คนอื่นอีก ๖๐ ล้านคน เลือก ส.ว. ได้เพียง ๗๖ คน” จะเป็นที่น่าเสียดาย อย่างยิ่งถ้าผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการ ทำหน้าที่เป็น ส.ว. แต่ถูกคณะกรรมการ สรรหาองข้าม</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห
<p>ไม่มีกรกำหนดไว้ในประเด็นนี้</p> 		<p>การตอบกระทู้ถามหรือการชี้แจงเมื่อถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีด้วยตนเอง (มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง)</p>	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่ถูกต้องกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่หรือถูกเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจต้องเข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เพื่อชี้แจงหรือตอบกระทู้ถามด้วยตนเอง <p>ข้อเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีอาจหลีกเลี่ยงไม่เข้าร่วมประชุม โดยให้รัฐมนตรีท่านอื่นมาชี้แจงหรือตอบกระทู้ถามแทน นอกจากนี้ยังไม่มีมาตรการลงโทษหากไม่มาชี้แจงหรือตอบกระทู้ถามด้วยตนเอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	ไม่มีข้อกำหนดไว้ในประเด็นนี้	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความเป็นอิสระและไม่ต้องทำตามมติของพรรคในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติไม่ไว้วางใจ (มาตรา ๑๖๒ วรรคสอง)	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความเป็นอิสระของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร - เป็นการให้หลักประกันในทางกฎหมายแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน ไม่ให้ต้องตกอยู่ภายใต้ความครอบงำของพรรคการเมือง
			ข้อเสีย - เป็นเพียงกำหนดสถานะทางกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติการลงมติเป็นทิศทางตรงข้ามกับพรรคการเมืองที่ตนสังกัด อาจทำให้พรรคการเมืองไม่ส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในคราวถัดไป		

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
			<p>นัยสำคัญ</p> <p>๒. กรณีที่มีการโต้แย้งกันว่าหนังสือสัญญาฉบับนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาหรือไม่ และต้องมีการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ทำให้เกิดความล่าช้าในการเข้าทำหนังสือสัญญา อาจทำให้ประเทศไทยเสียประโยชน์จากการเข้าทำหนังสือสัญญาล่าช้าได้</p> <p>๓. การที่รัฐบาลจะต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนดำเนินการทำหนังสือสัญญา รวมทั้งต้องเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบด้วย อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการเข้าทำหนังสือสัญญา และประเทศคู่เจรจาจะทราบถึงความต้องการหรือจุดมุ่งหมายในการเจรจาของประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบในการเจรจา หรือเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากการทำหนังสือสัญญานั้นได้</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
<p>- องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาจากผู้แทนพรรคการเมือง ชาติความเป็นอิสระเนื่องจากผู้แทนพรรคการเมืองนั้นมักจะมาจากพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก</p> <p>- กำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระไว้กว้างให้เป็นที่หน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา กำหนดหลักเกณฑ์ในการสรรหาและลงมติในองค์กรต่างๆ ให้มีมาตรฐานเดียวกัน</p>	<p>- การเลือกสรรคณะกรรมการองค์กรอิสระให้ความไว้วางใจ ฝ่ายตุลาการไว้ค่อนข้างมาก ซึ่งจะทำให้มีการก้าวข้ามแทรกแซงอำนาจอธิปไตยระหว่างกัน อาจจะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายตุลาการเองในระยะยาว เนื่องจากภารกิจหลักของผู้พิพากษา และตุลาการมุ่งเน้นในการพิจารณาพิพากษาคดี จะทำให้กระทบกระเทือนต่อภารกิจหลัก และอาจจะเสียความเป็นกลางและความเข้มแข็งอิสระในการพิจารณาพิพากษารรคดี</p>		

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
<p>- การห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดำรงตำแหน่งในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมีใช้รัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๑๐ (๑))</p> <p>- ห้ามรับสัมปทาน เป็นคู่สัญญา กับรัฐ เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือ บริษัทที่รับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญา (มาตรา ๑๑๐ (๒))</p> <p>ห้ามรับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ใน จตุรกิจการงานตามปกติ (มาตรา ๑๑๐ (๓))</p>	<p>- ไม่ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นข้าราชการการเมือง ยกเว้นรัฐมนตรี เพื่อให้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ ทางการเมือง</p>	<p>- การห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ดำรงตำแหน่งใน หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๒๖๕ (๑))</p>	<p>บทบัญญัติของมาตรา ๒๖๕ (๑) ไม่ ชัดเจน เป็นผลให้เกิดการตีความกันว่า ส.ส. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะสามารถดำรง ตำแหน่งข้าราชการการเมือง ซึ่งมีใช้ รัฐมนตรีเหมือนกับ ส.ส. ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้หรือไม่แม้ภายหลังคณะกรรมการกฤษฎีกา จะตีความว่า ส.ส. ไม่สามารถดำรง ตำแหน่งเป็นข้าราชการการเมือง ดังกล่าวได้แต่ยังไม่ใคร่ส่งให้ศาล รัฐธรรมนูญตีความในเรื่องนี้ แต่คงไม่มี ใครกล้าเสี่ยงหากศาลรัฐธรรมนูญ ตีความว่าขัดกับรัฐธรรมนูญก็จะต้องขาด สมาชิกภาพ</p>

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่ง การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการบรรจุแต่งตั้ง ย้ายโอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนชั้นเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๑๑๑) 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดข้อห้ามอะไรบางอย่างที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถทำได้ <p>ข้อเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้กำหนดข้อห้ามในตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งที่มีความสำคัญเท่าเทียมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นช่องว่างที่ทำให้สมาชิกวุฒิสภากระทำการทุจริตในหน้าที่ได้ง่ายขึ้น 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่นหรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา ๒๖๖) 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มเติมรายละเอียดข้อกำหนดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา <p>ข้อเสีย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากมองในทางปฏิบัติแล้ว ก็ยังมี การใช้อำนาจของข้าราชการการเมืองอยู่เนืองๆ
<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการสร้างมาตรฐานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อแสวงหา 	<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นการสร้างมาตรฐานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อแสวงหา 		<p>ข้อดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดกฎหมายดังกล่าว เนื่องจากเกิดปัญหาการเข้าถือหุ้นส่วน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
<p>ไม่มีกรกำหนดไว้ในประเด็นนี้</p> <p>Legislative Institutional Repository of Thailand</p>		<p>- เป็นการรับรองและคุ้มครองการกระทำที่เกี่ยวเนื่องกับการใดๆ ที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทั้งนี้ไม่ว่าก่อนหรือหลังวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งการรับรองดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการกระทำของ คปค. และไม่สามารถโต้แย้งในชั้นศาลว่าคำสั่ง ประกาศของ คปค. ว่าเป็นคำสั่งที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งท้ายหลักความชอบด้วยกฎหมายและทำลายการควบคุมตรวจสอบเพราะศาลไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบและวินิจฉัยความถูกต้องได้ และทำลายหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ ที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองไว้ในมาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ หรือ</p>	

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	บทวิเคราะห์
			<p>ข้อบังคับที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ แต่กลับมี คำสั่ง ประกาศของ คปค. ฯลฯ ที่ขัด รัฐธรรมนูญและยังมีสภาพบังคับในระบบ กฎหมายไทย</p>

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

นายประสพสุข บุญเดช ประธานวุฒิสภากล่าวว่า “การพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญจะกลายเป็นประเด็นความขัดแย้งในสังคมหรือไม่นั้น เรื่องนี้มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ส่วนตัวเชื่อว่าไม่เป็นขบวนการของความขัดแย้งต่อสถานการณ์บ้านเมืองอีกทั้งการนำเรื่องดังกล่าวมาหารือในที่ประชุมรัฐสภา ก็ถือเป็นเรื่องที่ดีกว่าการต่อสู้กันนอกสภา ส่วนกรณีที่คนของบางพรรคการเมืองหรือคนบางกลุ่มยังคงมีความเห็นแตกต่างถือเป็นเรื่องปกติในส่วนของวุฒิสภาเองยอมรับว่าส.ว.บางคนก็ยังเห็นว่าไม่ควรแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยส่วนตัวเห็นว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพียง ๒ ประเด็นที่รัฐบาลเสนอนั้นยังไม่สามารถตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาของประเทศได้ แต่คงไม่สามารถที่จะไปบังคับความเห็นของ ส.ว.ได้ ต้องให้เป็นไปตามเอกสิทธิ์ของแต่ละบุคคล”

นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกล่าวว่า “พรรคประชาธิปัตย์ยังมองถึงเขตเล็ก-เขตใหญ่ที่มองเรื่องการซื้อเสียงยากง่าย ตรงนี้เป็นเพียงความเห็นในพรรคมีทั้งชอบและไม่ชอบ และประชาชนก็เช่นเดียวกันเป็นมุมมองของแต่ละคนมีจุดเด่น-จุดด้อยต่างกันแต่วิธีการไหนจะเป็นความต้องการของสังคมในขณะนั้นมากที่สุดก็ใช้วิธีการนั้นจะได้ไม่มีข้อขัดแย้ง”

นายแพทย์ประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ ส.ส.ชัยภูมิ พรรคเพื่อไทย ได้หารือในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรกรณีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยระบุว่า “ขณะนี้มีความจำเป็นต้องมีการเปิดประชุมสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณาในเรื่องนี้ แต่ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๓๕ คณะที่ประชุมกันเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ยังไม่ทราบความชัดเจน “การแก้ไขรัฐธรรมนูญเพียง ๒ ประเด็นตามมติกรม. เป็นการแก้ไขเพื่อผลประโยชน์ของตนเองที่จริงไม่ควรเอารัฐธรรมนูญปี ๕๐ มาใช้เพราะเป็นผลผลิตจากการรัฐประหารเหมือนต้นไม้พิษออกดอกออกผลเป็นพิษซึ่งพรรคเพื่อไทยจะโค่นต้นไมพิษนี้ทิ้ง”

นายแพทย์ภูมิรินทร์ สิริระประเสริฐ โฆษกพรรคเพื่อแผ่นดินกล่าวว่า “พรรคเพื่อแผ่นดิน ยืนยันหนุนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของรัฐบาล ซึ่งการแก้ไขกฎหมายในสภาเป็นเรื่องธรรมดา ที่สุดท้ายแล้วมีทั้งที่แก้ได้และไม่ได้ ตรงนี้อยู่ที่รัฐบาลมากกว่าซึ่งถ้าแก้ไม่ได้ก็เป็นปัญหาของรัฐบาลเอง และในส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ที่ยังเสียงแตกก็เป็นเรื่องที่พรรคประชาธิปัตย์จะต้องไปแก้ไขปัญหากันเองไม่ใช่เป็นหน้าที่ของหัวหน้าพรรคร่วมรัฐบาลจริงๆ แล้วการโหวตในสภาถือเป็นเอกสิทธิ์ของ ส.ส.อยู่แล้ว ถ้าโหวตผ่านก็ถือว่ารัฐบาลแก้ไขรัฐธรรมนูญสำเร็จ แต่ถ้าไม่ผ่านนายกรัฐมนตรีก็มีอยู่ ๒ ทางให้เลือกคือลาออกกับยุบสภาเพราะถือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้เป็นของรัฐบาล”

(ขงร่างรธน.๔ ฉบับปีขป.ยึดมติกรม.ชี้ไม่ผ่านลาออก!, หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ (๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

LIART

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

นายชวน หลีกภัย อดีตนายกรัฐมนตรี และประธานสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ มองว่า “การกำหนดเขตเลือกตั้งเขตเล็ก แบบเขตเดียวเบอร์เดียว จะทำให้เกิดการซื้อเสียงได้ง่ายกว่าและรุนแรง มีการยอมซื้อจำนวนมาก เพียงเพื่อเอาชนะ ขณะที่แบบเขตใหญ่เรียงเบอร์ยังเบากว่า แต่ไม่เชื่อว่าจะไม่มีการซื้อเสียงเลย เพียงแต่ซื้อเสียงได้น้อยและทำได้ยากกว่า ทั้งหมดคือส่วนหนึ่งของการพยายามแก้ไขการเมืองแบบธุรกิจการเมือง”

นายบรรหาร ศิลปอาชา อดีตนายกรัฐมนตรี สະท้อนความเห็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญรายการ “เข้าข่ายชน” ทางโมเดิร์นไนน์ทีวี ว่า

“การเลือกตั้งมีวันแมนวันโหวตเขตเล็ก กับเขตใหญ่ ๓ คน พวกเรามองเห็นว่าการให้ดูแลราษฎรได้ทั่วถึงคือเขตเล็ก จะดูแลครบทุกหมู่บ้าน แต่ถ้าเขตใหญ่จะดูแลไม่ทั่วถึงมี ๓ คนก็เกี่ยงกันหาราษฎรแล้วเขตใหญ่ใช้เงินมาก เขตเล็กใช้เงินน้อย ถ้าบอกว่าเขตเล็กซื้อเสียง ผมบอกไม่จริง เพราะผมลงเลือกตั้งมาหลายสมัยไม่จริง ผมเถียงแน่นอน ก็เสนอแนะว่าเมื่อเป็นแบบนี้ก็แก้แค่มาตรา ๑๙๐ กับเขตเลือกตั้งซึ่งพรรคประชาธิปัตย์น่าจะโอเคไม่มีปัญหา เพราะเล็กนิดเดียว”

(เทียบเคียงหลักคิด ๓ นายฯ กรณีแก้ รธน. ม. ๙๔ เขตเลือกตั้ง, ฐานเศรษฐกิจ ๓๐, ๒๕๐๒ (๔ - ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓) : หน้า ๓๘.)

รศ.ดร. โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ ให้ความรู้เรื่องการเมืองตามหลักวิชาการรัฐศาสตร์ว่า เขตเล็กเบอร์เดียว เขตใหญ่เรียงเบอร์ที่เห็นไม่ตรงกัน ก็เพราะผลประโยชน์ของแต่ละพรรคแต่ละพวก ไม่เหมือนกัน เขตใหญ่เรียงเบอร์ พรรคใหญ่ พรรคเก่าแก่ที่เป็นที่รู้จักกันดีจะได้เปรียบ เพราะมีชื่อเสียงเป็นที่ติดหูประชาชนอยู่แล้ว โดยเฉพาะการเลือกตั้งในเขตเมือง คนจะนิยมเลือกตามชื่อยี่ห้อพรรคมากกว่าตัวบุคคล ซึ่งพรรคเล็กตั้งใหม่จะสู้ไม่ได้ในเรื่องนี้

นอกจากนั้น เขตใหญ่เรียงเบอร์ ยังเป็นระบบเลือกตั้งที่ทำให้พรรคการเมืองเข้มแข็งมากขึ้น เนื่องจากการส่งคนลงสมัครรับเลือกตั้ง พรรคไม่จำเป็นต้องง้อ ส.ส.ในพื้นที่มากนัก พรรคจะมีอำนาจกำหนดคนลงสมัครเลือกตั้งตามที่พรรคต้องการได้ง่ายขึ้น

ถึงประชาชนในพื้นที่ไม่รู้จักมักคุ้นที่ลงสมัคร แต่พรรคสามารถส่งคนลงไปสอดแทรกตรงกลางให้ ส.ส.ในพื้นที่ช่วยกันอุ้มหามเข้าสภาได้ และเมื่อพรรคการเมืองที่มีอำนาจ มีความเข้มแข็งมากขึ้น ระบบประชาธิปไตยไทยจะพัฒนาไปสู่การเมืองแบบ ๒ พรรคได้เร็วขึ้น ไม่เหมือนระบบเลือกตั้งแบบเขตเดียวที่พรรคจะต้องง้อ เอาใจ ส.ส.ในพื้นที่มากเป็นพิเศษโดยเฉพาะ ส.ส.ที่ประชาชนให้ความนิยมชมชอบ ระบบแบบนี้พรรคการเมืองจะอ่อนแอ เพราะพรรคมีอำนาจต่อรองน้อย ส.ส.มีอำนาจต่อรองสูงกว่า สามารถเล็ดลอดส่งสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคไหนก็ได้... ที่ให้คุณค่าราคาดีกว่า

แต่ถ้าถามว่า ชาวบ้านชอบ ส.ส.แบบไหน ก็ต้องบอกว่า ชาวบ้านจะชอบ ส.ส.แบบเขตเดียวเบอร์เดียวมากกว่า เพราะเขตเล็ก ส.ส.สามารถดูแลชาวบ้านได้ใกล้ชิดมากกว่า

“ส่วนที่ยากเหตุผล เขตเล็กซื้อเสียงง่าย เขตใหญ่ซื้อเสียงยากกว่า ไม่ใช่เหตุผลใหญ่ เพราะไม่ว่า เขตเล็กเขตใหญ่ต่างก็ซื้อเสียงได้ด้วยกันทั้งนั้น

นับแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง ประเทศไทยใช้ระบบการเลือกตั้งแบบพวงใหญ่เรียงเบอร์มาหลายครั้งแล้ว เท่าที่จำได้การเลือกตั้งแบบวันแมนวันโหวตเพิ่งจะมีใช้ก็ตอนมีรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ นี้แหละ

การเลือกตั้งแบบพวงใหญ่เรียงเบอร์ แม้เขตเลือกตั้งจะใหญ่ การซื้อเสียงต้องใช้เงินมากขึ้นก็ตาม แต่เชื่อว่าจะไม่มีคนซื้อเสียง...มีเงินหนาทุนใหญ่ก็มีปัญหาซื้อได้เหมือนกัน เพราะอย่าลืมนะว่าเขตใหญ่เรียงเบอร์ พรรคสามารถส่งคนนอกพื้นที่ชาวบ้านไม่ค่อยรู้จัก หรือคนที่พรรคต้องการให้ลงสมัครรับเลือกตั้งเข้ามา สอดแทรกตรงกลาง เพื่อให้ผู้สมัครซึ่งเป็นคนในพื้นที่และชาวบ้านนิยมชมชอบช่วยหามาให้เข้าสภา คนกลุ่มนี้ไม่ใช่ใครที่ไหน ส่วนใหญ่เป็นกระเปาะของพรรค นายทุนพรรคที่มีเงินทุนสูง ระบบเลือกตั้งเขตใหญ่เรียงเบอร์ จึงไม่ต่างอะไรกับช่องทางลัดให้ นายทุนที่ไม่เคยสนใจใกล้ชิดชาวบ้าน ได้เป็นผู้แทนราษฎรได้ง่ายขึ้น

วันแมนวันโหวตแม้จะถูกกล่าวหาว่า เขตเล็กซื้อเสียงได้ง่าย แต่ก็เป็นที่หลักการสากลที่ใช้กันทุกประเทศที่เป็นประชาธิปไตย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ใช้ระบบนี้ทั้งนั้น ระบบเลือกตั้งพวงใหญ่เรียงเบอร์ ต่างหากที่หาแทบไม่ได้เลยว่ามีประเทศไหนใช้กัน ที่เห็นจะมีก็แต่บ้านเราเท่านั้น

จริงอยู่ระบบวันแมนวันโหวตสำหรับประเทศไทย การซื้อเสียงทำได้ง่ายกว่า ใช้เงินน้อยกว่า เขตใหญ่เรียงเบอร์ แต่สิ่งหนึ่งที่นักการเมืองไม่พูดกันและนำมาเป็นประเด็นสำคัญในการทำให้การเมืองไทยดีขึ้น นั่นคือ...ส.ส. เป็นตัวแทนของประชาชนคนส่วนใหญ่จริงหรือเปล่า

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส.มาจากชนะการเลือกตั้ง...ไม่ได้มาจากคนส่วนใหญ่ในเขตเลือกตั้งเลือกเข้ามาเพราะเมื่อนำคะแนนเสียงของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งมาดูแล้ว...คะแนนของคนที่ไม่ได้เลือกตั้ง มีมากกว่าคะแนนของคนที่ได้รับเลือกเป็น ส.ส.

นั่นแสดงว่า ส.ส.ไม่ได้เป็นตัวแทนของประชาชนส่วนใหญ่ที่แท้จริง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามกติกาสากล และทำให้การซื้อเสียงยาก พร้อมทั้งได้ ส.ส. ที่เป็นตัวแทนประชาชนคนส่วนใหญ่ที่แท้จริง ประเทศไทยน่าจะลองใช้การเลือกตั้งวันแมนวันโหวตอีกวิธี ที่เรียกกันว่าเลือกตั้ง ๒ รอบ ซึ่งบ้านเราไม่เคยใช้กันมาก่อนเลย นั่นคือ กำหนดเขตเลือกตั้งเป็นแบบเขตเดียวเบอร์เดียว วันแมนวันโหวต แต่มีเงื่อนไขสำคัญ ผู้ที่ได้รับเลือกเป็น ส.ส. จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงข้างมาก เกินครึ่งของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง

เช่น มีคนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๑ แสนคน จะต้องได้คะแนนเกินกว่า ๕ หมื่น ถึงจะได้เป็น ส.ส.

แต่ถ้าไม่มีใครได้คะแนนเกินครึ่ง ก็จัดการเลือกตั้งใหม่อีกครั้งเป็นรอบที่ ๒ ให้เฉพาะคนได้คะแนนมากลำดับที่ ๑ กับ ที่ ๒ มาแข่งกันใหม่...คราวนี้ใครได้คะแนนมากกว่า ได้รับเลือกเป็น ส.ส. เลือกตั้งแบบนี้ถึงจะเขตเล็กซื้อเสียงง่ายก็จริง...แต่ไม่ชนะได้ง่ายๆ แถมถ้าจะชนะแบบซื้อเสียงต้องจ่ายหนัก

นอกจากจะต้องซื้อ ๒ รอบ ๒ เด้งแล้ว ยังต้องซื้อหนัก ซื้อมาก ซื้อให้เกินครึ่ง...จะซื้อแค่หมื่นเสียงก็ชนะเหมือนวันแมนวันโหวตเลือกรอบเดียวไม่ได้อีกต่อไป

อยากจะซื้อก็ซื้อไป วันแมนวันโหวต ๒ รอบ จ่ายหนักกว่าเขตใหญ่เรียงเบอร์ที่ซื้อเป็นหย่อมๆ ก็ได้เลือกตั้งแบบนี้ได้ทั้งลดซื้อเสียง ทั้ง ส.ส. ที่ชาวบ้านชื่นชอบ ส.ส. ประเภทข้ามเขตเอาเงินมาพาดหัวไม่ได้

เกิดที่สำคัญประเทศไทยจะได้มี ส.ส. ที่เป็นตัวแทนคนส่วนใหญ่ที่แท้จริงซึ่งที่แถมพรรคการเมืองยังได้พบกัน
ครึ่งทาง วิน ๆ ตามข้ออ้างทั้ง ๒ ฝ่าย...แต่ปัญหาสำคัญจะกล้ำลองทำเพื่อประชาชน ประชาธิปไตยกันจริงหรือ
เปล่า”

(สัมภาษณ์ โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. “วันแมนวันโหด ๒ รอบอัพเกรด ส.ส. คุณภาพ,” ไทยรัฐ
(๒๙ มกราคม ๒๕๔๓.)

แก้รัฐธรรมนูญ ต้องทำเจตนารมณ์ให้มีผลในทางปฏิบัติ*

ภายหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญ 2550 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2550 เกิดกระแสความต้องการที่แตกต่างกันขึ้นทันที แบ่งเป็นฝ่ายที่ต้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญและฝ่ายที่คัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองหรือนักวิชาการ แต่เสียงสะท้อนของข้าราชการที่เป็นฝ่ายปฏิบัติจริงๆ นั้นกลับแทบจะไม่มีออกมาให้เห็นหรือได้ยินกัน ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า การบังคับใช้รัฐธรรมนูญ 2550 มีปัญหาและอุปสรรคใดหรือไม่อย่างไร จึงมีการตั้งคณะกรรมการธิการสภาผู้แทนราษฎร การบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของวุฒิสภาขึ้น

โดยเบื้องต้นนั้นคณะกรรมการธิการพิจารณาศึกษาเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรา 190 ก่อนเป็นอันดับแรก เนื่องจากคณะกรรมการเห็นว่ามีความจำเป็นเร่งด่วนเพราะเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการบริหารราชการแผ่นดินและการรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ

การพิจารณาศึกษาข้อมูลของคณะกรรมการนั้น มีการเชิญผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้มาตรา 190 และนักวิชาการมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

สำหรับความเห็นของหน่วยงานราชการนั้น ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์ นางอภิรดี ตันตราภรณ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ ได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการถึงปัญหาในการปฏิบัติงานว่า การทำสัญญาซื้อขายระหว่างประเทศนั้น การเจรจาต่อรองในสัญญาจะเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาอันสั้น ประกอบกับมีคู่แข่งในการทำสัญญาจำนวนมากการเจรจาจึงดำเนินการแบบไม่เปิดเผยเพื่อมิให้ประเทศคู่แข่งทางการค้าล่วงรู้ถึงสาระสำคัญของการเจรจาจนกระทั่งดำเนินการตกลงทำสัญญาซื้อขายเรียบร้อยแล้วจึงแถลงให้สาธารณชนทราบ ดังนั้นสัญญาซื้อขายระหว่างประเทศเช่นนี้ควรระบุให้ชัดเจนว่าไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 190

หากจะมีกฎหมายเพื่ออนุวัติการตามมาตรา 190 พรรคห้า ควรทำให้เกิดความชัดเจนว่า ความตกลงประเภทใดบ้างที่ต้องเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาตามมาตรา 190 และความตกลงใดไม่ต้องเสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ

ขณะที่นางสาวชุติมา บุญยประภัศร อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ระบุว่า มาตรา 190 บัญญัติให้การเจรจาและการต่อรองทุกเรื่องต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการเจรจาและต่อรองในระดับพหุภาคีได้อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

*ที่มา : <http://mblog.manager.co.th/jokeperez/th-62714/>

การมีผลผูกพันงบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ อาจเป็นการออกกฎหมายที่เกินกรอบของรัฐธรรมนูญได้

ด้านความเห็นของนักวิชาการ นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ระบุว่า หากต้องรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือสัญญาทุกประเภท อาจเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญให้ประเทศอื่นได้รับทราบถึงสาระสำคัญในการเจรจาของประเทศไทย ส่งผลในด้านลบต่อประเทศ อีกทั้งในบางกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอาจก่อให้เกิดความล่าช้าต่อการปฏิบัติงานได้

ขณะที่นายคมสันต์ โพธิ์คง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการภายใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มองในมุมที่ต่างออกไปว่า แม้ฝ่ายบริหารมีความเห็นว่ามาตรา 190 เป็นอุปสรรคในการดำเนินการ แต่การพิจารณาหนังสือสัญญาสมควรผ่านการพิจารณาของรัฐสภาซึ่งถือว่าเป็นการตรวจสอบโดยผู้แทนปวงชน เสมือนเป็นบทบัญญัติที่รักษาทรัพยากรของชาติไม่ให้รัฐอื่นแย่งชิงการใช้ทรัพยากรของประเทศไทย

นายวิสูตร ตูยานนท์ อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย ให้ความเห็นเห็นว่า เมื่อพิจารณาคำแปลบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับภาษาอังกฤษทุกฉบับในเรื่องการทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศจะใช้คำว่า treaties ไม่ใช่ contracts ดังนั้นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญจึงหมายความว่าความเฉพาะสนธิสัญญา มิได้หมายถึงสัญญาระหว่างประเทศ การออกกฎหมายอนุวัติการตามมาตรา 190 วรรคห้า เป็นเพียงการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศเท่านั้น แต่ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงการกำหนดประเภทของหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ

นายบัณฑิต เศรษฐศิโรตม์ สมาชิกกลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน แสดงความเห็นเห็นว่า ต้องมีการจัดทำกฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการให้ชัดเจน และจัดทำบัญชีรายการความตกลงระหว่างประเทศของแต่ละหน่วยงานที่เห็นว่ามี ความจำเป็นต้องขอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภา โดยกำหนดเป็นบัญชีแนบท้ายร่างพระราชบัญญัติ และบัญญัติเพิ่มเติมในตอนท้ายว่า ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างประเทศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายฉบับที่ออกมาเป็นผู้กำหนดเพิ่มเติม

ในมุมมองของคณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า ข้อดีคือ สร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมในภาคสังคม สร้างความโปร่งใสของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ การติดตาม ตรวจสอบ และกรั่นกรองจากรัฐสภา ซึ่งเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย รวมทั้งการกำหนดมาตรการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ส่วนข้อเสียคือ เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและการตีความตามมาตรา 190

สำหรับประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น คณะกรรมการธิการเองมีความเห็นแตกออกเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายที่เห็นว่าไม่ควรแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยมองว่ามาตรา 190 บัญญัติเนื้อหาไว้ชัดเจนอยู่แล้ว อีกทั้งบทบัญญัติในมาตราดังกล่าวกำหนดให้มีการออกกฎหมายลูกว่าด้วยขั้นตอนและวิธีการในการจัดทำหนังสือสัญญา รวมทั้งกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการตีความประเภทของสัญญา

ในการเจรจาระดับภูมิภาคก็เช่นเดียวกัน เมื่อต้องดำเนินการเจรจาต่อรองผลประโยชน์กันนั้น กรอบการเจรจาจะต้องมีขึ้นโดยทันที เมื่อมาตรา 190 กำหนดให้ผู้เจรจาดำเนินการขอกรอบการเจรจาจากรัฐสภา ในทางปฏิบัติผู้เจรจาจึงไม่สามารถเข้าร่วมการเจรจากับประเทศคู่ภาคีได้เลย เพราะต้องรอให้กรอบการเจรจาผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาเสียก่อน มาตรา 190 มีหลักการที่ดีในเรื่องของความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมจากฝ่ายรัฐสภาและภาคประชาชน แต่มีข้อบกพร่องในเรื่องความชัดเจน

ด้านกระทรวงการต่างประเทศ นายรัชนัท ธนานันท์ รองอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ระบุว่า หากมีการตีความว่า หนังสือสัญญาระหว่างประเทศทุกฉบับต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน อีกทั้งรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า รัฐสภาต้องพิจารณาหนังสือสัญญาระหว่างประเทศให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่รับเรื่อง แต่ไม่กำหนดไว้ว่าถ้าพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวจะมีผลเช่นไร ดังนั้น ปัญหาอยู่ที่การปรับใช้รัฐธรรมนูญตามมาตรา 190 เพราะถ้าตีความผิดเจตนารมณ์ที่แท้จริงอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ จึงต้องตรากฎหมายอนุวัติการตามมาตรา 190 วรรคห้าให้มีความชัดเจน

ขณะที่นายชาติ อรรถนันท์ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ระบุว่า บทบัญญัติดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรม เป็นการใช้ดุลยพินิจซึ่งเกิดจากมุมมองและทัศนคติที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล จึงเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการตีความตามมาตรา 190 ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหามิใช่การปรับแก้กฎหมายที่กำหนดขั้นตอนและวิธีการตามมาตรา 190 วรรคห้า ซึ่งต้องกำหนดนิยามให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

แต่ที่น่าสนใจกว่านั้นคือ นายชาติได้แสดงความเห็นสำหรับประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ด้วยว่า ไม่ควรแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ควรเริ่มจากผู้ปฏิบัติงานต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 190 ควรปรับปรุงกลไกในการบริหาร สร้างความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ โดยให้ฝ่ายนิติบัญญัติมีส่วนร่วมกับคณะเจรจาในการทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดการประสานงานกันระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 190

ด้านกระทรวงกลาโหม พล.ท.ปิยะพล วัฒนกุล พ.อ.กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ และพ.อ. ทิฆัมพร ชุติสังข์ ซึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการว่า การเจรจาเรื่องเขตแดนนั้น ในบางกรณีประเทศไทยอยู่ในฐานะได้เปรียบแต่ไม่สามารถลงนามในบันทึกช่วยจำได้ เนื่องจากมีข้อสงสัยว่า การลงนามดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับมาตรา 190 หรือไม่ ซึ่งมีผลกระทบต่อเจรจา

มาตรา 190 วรรคห้า บัญญัติให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้าหรือการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ โดยไม่มีการบัญญัติคำว่า “หรือมีผลผูกพันประเทศอย่างมีนัยสำคัญ” ดังเช่น มาตรา 190 วรรคสอง อาจเป็นผลจากความผิดพลาดในการร่างรัฐธรรมนูญ หากกฎหมายเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญมีค่านิยมหรือความหมายเกี่ยวกับ

ส่วนกรรมาธิการฝ่ายที่เห็นว่าควรแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นมองว่า ยังขาดความชัดเจน นอกจากนี้ยังมีความเห็นแตกย่อยออกเป็น 2 ฝ่ายอีก โดยฝ่ายแรกเห็นควรแก้ไขมาตรา 190 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทุกประเด็น และตัดอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคห้า เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน โดยให้เป็นอำนาจของรัฐสภาแทน ขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นควรแก้ไขรัฐธรรมนูญเฉพาะในส่วนที่ยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับประเภทของสัญญาที่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภา เพื่อแก้ไขปัญหาการตีความตามมาตรา 190

จากผลการศึกษาของคณะกรรมการนั้นจึงเห็นได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 ซึ่งรัฐบาลยังไม่ได้เร่งผลักดันให้กฎหมายดังกล่าวออกมาบังคับใช้ ทำให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่สามารถพิจารณาได้ว่า หนังสือสัญญาฉบับใดที่เข้าหลักเกณฑ์ตามวรรคสองของมาตรา 190 จึงตัดสินใจป้องกันตัวเองโดยการส่งหนังสือสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศให้รัฐสภาพิจารณา

ทั้งๆที่การพิจารณาอนุมัติกรอบเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป ที่ดำเนินการตามวรรคสามของมาตรา 190 ก็ดี การพิจารณาแสดงเจตนาผูกพันความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น ที่ดำเนินการตามวรรคสองของมาตรา 190 ก็ดี หรือแม้แต่การพิจารณาอนุมัติกรอบเจรจากรณีการเจรจาระหว่างไทยกับกัมพูชาเรื่องพื้นที่พิพาทบริเวณปราสาทพระวิหาร ที่ดำเนินการตามวรรคสามของมาตรา 190 ก็ดี ล้วนแสดงให้เห็นว่า สามารถปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา 190 ได้ ดังนั้นจึงไม่ได้เป็นปัญหาที่รัฐธรรมนูญ

มาตรา 190 เกิดจากแนวคิดในการตรากฎหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานของรัฐบาลมีความรอบคอบ เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ

คงต้องยอมรับกันเสียที่ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นและถกเถียงกันอยู่ในขณะนี้อยู่ที่การขาดกฎหมายรองรับมาตรา 190 ไม่ใช่เกิดจากบทบัญญัติในมาตรา 190 อย่างที่รัฐบาลหรือบรรดานักการเมืองทั้งหลายกล่าวอ้าง

ดังนั้นหากจะมีการแก้ไขมาตรา 190 ก็ควรทำให้เจตนารมณ์ของมาตรา 190 มีผลในทางปฏิบัติมากขึ้น ไม่ใช่ถอยหลังลงคลอง ผู้ขาดการตัดสินใจไว้ที่หน่วยงานราชการหรือฝ่ายบริหารอย่างที่ผ่านมา

มาตรา ๑๙๐ ปัญหาหรือทางออกของรัฐไทยในยุคโลกาภิวัตน์*

ก่อนจะกล่าวถึงรายละเอียดของมาตรา ๑๙๐ ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ จำเป็นที่จะต้องบอกกล่าวทำความเข้าใจว่าการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นสิ่งที่ทำได้และพึงกระทำ เป็นความจริงว่ากระบวนการในการก่อกำเนิดรัฐธรรมนูญไม่ใช่กระบวนการเดียวกับการเขียนตำราทางกฎหมาย แต่เป็นผลผลิตของกระบวนการทางสังคมและการเมือง ดังนั้นเมื่อพิจารณาในรายละเอียดก็จะสามารถเห็นข้อจำกัดทางกฎหมายได้ นอกจากนั้นเมื่อเป้าหมายหรือคุณค่าร่วมของสังคมเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงก็ไม่น่าจะใช้สิ่งต้องห้าม หากแต่ประเด็นสำคัญคือการแก้ไขปรับปรุงต้องไม่เป็นการกระทำเพื่อปกป้องหรือสนองประโยชน์ให้กับคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ และต้องผ่านการศึกษาอย่างเปิดเผยจากหลายฝ่ายว่าประเด็นที่ต้องการแก้มีปัญหาลึบหรือไม่อย่างไร ที่สำคัญขั้นตอนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นกระบวนการที่โปร่งใสและมีส่วนร่วมจากประชาชนอย่างแท้จริงซึ่งไม่ได้หมายถึงการทำประชามติเท่านั้น

เมื่อหันมาพิจารณามาตรา ๑๙๐ อาจสามารถสรุปความสำคัญสั้นๆ ว่ามาตรานี้เป็นผลลัพธ์จากประสบการณ์ร่วมของสังคมไทยที่เห็นว่าการไปจัดทำพันธกรณีของรัฐบาลที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำเขตการค้าเสรี หรือ เอฟทีเอ (FTA) ได้ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในเชิงกระบวนการและผลกระทบจากการบังคับใช้อย่างใหญ่หลวง จึงจำเป็นต้องหาทางออกร่วมกัน

ถ้าจะทำความเข้าใจถึงเบื้องหลังของมาตรา ๑๙๐ แล้ว คงจำเป็นเป็นที่จะต้องมองให้ลึกไปกว่าภาพที่ปรากฏอยู่ภายนอก อันที่จริง มาตรา ๑๙๐ ไม่ได้มีจุดกำเนิดมาจาก ‘การต่อต้าน เอฟทีเอ’ แต่มาจากความพร้อมของหลากหลายกลุ่มประชาชนที่ต้องการจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดวางนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่ความตกลงระหว่างประเทศมีบทบาทอย่างสูงยิ่งในการกำหนดความเป็นไปทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เรียกได้ว่านโยบายของฝ่ายบริหาร บทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติ และขอบเขตอำนาจของฝ่ายตุลาการ ล้วนมีส่วนถูกกำหนดภายใต้ความตกลงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทั้งสิ้น ในสภาวะการเช่นนี้ไม่น่าแปลกที่จะมีความต้องการเพื่อเปิดพื้นที่ทางการเมืองของภาคประชาชนในเรื่องดังกล่าว (ปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่ได้จำกัดอยู่ในประเทศไทยเพียงเท่านั้น) อย่างไรก็ตามความพร้อมของประชาชนกลับต้องปะทะกับความไม่พร้อมของภาครัฐซึ่งมีวิถีปฏิบัติต่อเรื่องนี้ในลักษณะที่ไม่ได้ยึดถือความโปร่งใสเป็นที่ตั้งรวมทั้งมีความ

*ที่มา : กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน (FTA Watch)

(<http://www.ftawatch.org/all/editor/18109>)

เข้าใจต่างออกไปในหลักการและขาดทักษะในวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งยังได้ส่งผลให้เกิดความระแวงสงสัยถึงผลประโยชน์แอบแฝงต่างๆ ของฝ่ายการเมืองหรือกลุ่มทุนขนาดใหญ่ บทบัญญัติมาตรา ๑๕๐ อย่างที่เราเห็นกัน ถึงที่สุดแล้วก็ป็นภาพสะท้อนพลวัตของการปะทะสังสรรค์ในประเด็นนี้ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นการมองมาตรา ๑๕๐ ว่ามีไว้เพื่อขัดขวางเอฟทีเอ หรือเพื่อมัดแขนมัดขารัฐบาลจึงเป็นการมองที่ไม่ตรงจุด และทำให้ไม่สามารถใช้ปัจจัยด้านบวกอันเกิดจากเจตนารมณ์และหลักการของมาตรานี้ได้ กลุ่มประชาสังคมที่เคลื่อนไหวในเรื่องนี้ต่างก็อยากเห็นประเทศสามารถก่อกำเนิดพันธกรณีเชิงบวกไม่ว่าเรื่องสิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน หรือแม้แต่ด้านเศรษฐกิจ ได้อย่างไม่ยุ่งยากจนเกินไป การมียุทธศาสตร์แบบมัดตราสังข์ฝ่ายบริหารจึงไม่เป็นคุณกับฝ่ายใดในระยะยาวทั้งสิ้น

ในส่วนเนื้อหาของมาตรานี้ หลายเสียงชี้ว่าเงื่อนไขที่ใช้ในการกำหนดประเภทหนังสือสัญญาตามวรรคสองของมาตรา ๑๕๐ นั้นกว้างเกินไป จนเป็นผลให้รัฐบาลทำอะไรไม่ได้เนื่องจากต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาทั้งหมด เช่นการกำหนดว่า หนังสือสัญญาใด “มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา” แต่เมื่อพิจารณาจะพบว่าหนังสือสัญญาที่จะเข้าข่ายตามที่กำหนดหาได้มีจำนวนมากไม่ เนื่องจาก หนึ่ง ต้องเป็นพันธกรณีที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อความ ‘มั่นคง...อย่างกว้างขวาง’ หรือ ต้องมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ ‘อย่างมีนัยสำคัญ’ กล่าวคือหมายถึงหนังสือสัญญาที่ส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจหรือสังคมอย่างมากเท่านั้น สอง หากเกรงจะเป็นการยากที่จะทราบว่หนังสือสัญญาใดจะเข้าเงื่อนไขเหล่านี้ ก็ควรที่จะเร่งออกกฎหมายเพื่อรองรับมาตรานี้โดยด่วน ตามที่รัฐธรรมนูญเองก็ได้กำหนดไว้ กฎหมายดังกล่าวสามารถช่วยให้รายละเอียดของเงื่อนไขในมาตรา ๑๕๐ เพื่อความสะดวกในทางปฏิบัติมากขึ้น โดยไม่ต้องไปยื่นศาลรัฐธรรมนูญทุกครั้งที่สงสัย อันที่จริงกลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน หรือ เอฟทีเอ ว็อทซ์ ได้จัดทำร่าง พ.ร.บ. นี้เสร็จและเสนอต่อรัฐบาลผ่านทางกระทรวงต่างประเทศไปตั้งแต่เดือนมีนาคมแล้ว

นอกจากนั้นประเด็นที่ว่ารัฐบาลจะต้องเสนอขอความเห็นชอบกรอบการเจรจาตามวรรคสามทุกครั้งก่อนเริ่มเจรจาย่อมทำให้เกิดความล่าช้าและลดประสิทธิภาพการเจรจา ไม่น่าจะใช้ปัญหาที่แท้จริง เนื่องจาก หนึ่ง ตามที่กล่าวมาแล้วว่าไม่ใช่ทุกการเจรจาที่จะต้องเสนอกรอบต่อรัฐสภาก่อน สอง ก่อนเริ่มการเจรจาใดๆ รัฐบาลพึงจัดทำกรอบและเป้าหมายการเจรจาอยู่แล้ว จึงไม่ได้เป็นการไปเพิ่มภาระในส่วนนี้ สาม การเสนอต่อรัฐสภาในขั้นตอนนี้เป็นการเสนอเพียงกรอบ ไม่ใช่เนื้อหาหรือรายละเอียดการเจรจา จึงไม่เป็นการเผยไต๋หรือทำให้เสียท่าตามที่บางคนกล่าวอ้างในทางตรงกันข้าม คณะเจรจาสามารถใช้เป็นประโยชน์เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจาโดยการอ้างว่ากรอบที่ตนใช้เจรจาได้รับความเห็นชอบจากผู้แทนประชาชนมาแล้ว และ สี่ ได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนนี้โดยรัฐบาลไปแล้วอย่างราบรื่นในกรณีการเจรจาทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนกับสหภาพ

ยุโรป นอกจากนั้น กฎหมาย พ.ร.บ. ตามที่ เอฟทีเอ วือทซ์ได้เสนอไป ก็ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในเรื่องนี้อย่างชัดเจนจึงไม่ควรเกิดความสับสนหรือล่าช้าแต่อย่างใด

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าอำนาจในส่วนนี้เป็นของฝ่ายบริหาร มาตรา ๑๙๐ เพียงกำหนดเงื่อนไขของการใช้อำนาจนั้นเพื่ออำนวยให้เกิดกระบวนการตรวจสอบ มีส่วนร่วม สร้างความโปร่งใส และวางแนวทางเยียวยาผลกระทบเท่านั้น อันจะนำไปสู่ความรัดกุมและเป็นธรรมในการจัดทำพันธกรณีระหว่างประเทศขณะที่ยังคำนึงถึงประสิทธิภาพการเจรจาเป็นสำคัญแน่นอนว่ามาตรา ๑๙๐ สามารถที่จะถูกปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ แต่การแก้รัฐธรรมนูญแบบ 'เดินผิดทาง' เป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วงที่สุดในเวลานี้ หมายความว่าความพยายามในการแก้ไขมาตรา ๑๙๐ แทนที่จะเป็นการปรับปรุงให้ดีขึ้น กลับเป็นการหาทางขจัดประชาชนออกไปโดยการลบทิ้งหลักการความโปร่งใสและมีส่วนร่วมในมาตรานี้เสีย

เป็นที่น่าเสียดายที่มาตรา ๑๙๐ ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเอาชนะหรือสร้างความได้เปรียบทางการเมือง จนทำให้ผู้คนละเลยที่จะพิจารณาคุณค่าที่แท้จริง จึงเป็นความสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายที่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์มาตรา ๑๙๐ หากเสนอว่าต้องการจะปรับปรุงมาตรานี้จริง จำเป็นที่ต้องชี้ถึงวิธีการที่จะดำรงความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างสมบูรณ์และเป็นรูปธรรมไปพร้อมกันด้วย มิเช่นนั้นความเห็นทางวิชาการของท่านก็จะกลายเป็นเพียงเครื่องมือให้กับกลุ่มการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องนำไปอ้างเพื่อกำจัดหลักการประชาธิปไตยที่ปรากฏอยู่ในมาตรานี้ทิ้งไปเสีย จนอาจนำประเทศกลับไปสู่วังวนความขัดแย้งเดิมๆ และอาจเป็นอีกครั้งที่ก้าวอย่างสู่การมีส่วนร่วมทางนโยบายของประชาชนจะต้องสะดุดลง

แก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อนักการเมืองหรือเพื่อประชาชน

บาว นาคระ*

ในช่วงระยะเวลา 78 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญมาแล้วรวมถึง 18 ฉบับ ซึ่งการยกเลิกและประกาศใช้รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับนั้น ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองโดยใช้กำลังเข้ายึดอำนาจในรูปแบบของการทำรัฐประหาร และการแย่งชิงอำนาจทางการเมืองระหว่างกลุ่มชนชั้นนำทางการเมือง จนมาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบันประกาศใช้วันที่ 24 สิงหาคม 2550 มีทั้งหมด 309 มาตรา ในท่ามกลางกระแสข่าวและสถานการณ์ทางการเมืองไทยในปัจจุบัน ที่มีทั้งข่าวลือเรื่องการปฏิวัติ การยุบสภา รวมทั้งประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญในช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา บ่งบอกได้ถึงเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐบาลปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร ตลอดจนความเห็นต่างระหว่างรัฐบาลกับพรรคร่วมรัฐบาลในประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มีทั้งกลุ่มที่สนับสนุนและกลุ่มที่ไม่สนับสนุนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งกลุ่มนักการเมืองและพรรคการเมืองที่มีแนวคิดในการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับ 2550

สาระสำคัญในการแก้ไขในมาตราหลัก คือ มาตรา 94 และมาตรา 190 นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง อีกประเด็นหนึ่งก็คือการทำหนังสือสนธิสัญญาระหว่างประเทศนั้น เมื่อพิจารณาจากเหตุผลในทั้งสองประเด็นหลักของกลุ่มนักการเมืองที่สนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ได้แก่ แก้ไขมาตรา 94 โดยให้เหตุผลว่า “เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการเลือกตั้ง ส.ส.แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ทำให้เขตเลือกตั้ง หรือเขตพื้นที่ที่ ส.ส.ปฏิบัติงานนั้นมีขนาดเล็กลงเป็นเขตเดียวคนเดียวซึ่งจะทำให้ประชาชนเข้าถึง ส.ส.ได้มากกว่า และ ส.ส.มีโอกาสทำงานรับใช้ทำงานให้ประชาชนได้ทั่วถึงกว่า และเป็นการสร้างความเท่าเทียม เสมอภาคในการเลือกตั้งของประชาชน เพราะ 1 เสียงเลือก ส.ส.ได้ 1 คน” ส่วนประเด็นการให้เหตุผลในการแก้ไขมาตรา 190 นั้นว่า “เพื่อปรับปรุงข้อกำหนด รัฐบาลทำสัญญานานาชาติ หรือองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานของรัฐบาลอย่างมาก โดยเฉพาะเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง รัฐบาลต้องมีความคล่องตัวพอสมควรในการทำงานเพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพแข่งขันในเวทีโลก”

ซึ่งจากเหตุผลและคำอธิบายดังกล่าวนี้ ผู้เขียนมีมุมมองว่า ไม่มีประเด็นใดที่กล่าวอ้างมาจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง หากแต่เป็นเพียงวาทกรรมทางการเมืองของทั้งผู้สนับสนุนและไม่สนับสนุนที่มักจะกล่าวอ้างถึง “ประชาชน” มาเป็นวาทกรรมหลักเพื่อตอบสนองความต้องการและ

*ที่มา : บุญยิ่ง ประทุม. Baocd12@hotmail.com (www.thaihealth.or.th/node/13921) Legislative Institutional Repository of Thailand

ผลประโยชน์ของนักการเมืองเองเท่านั้น ทั้งเรื่องประเด็นเขตการเลือกตั้งและประเด็นการตัดสินใจของ
รัฐสภาในการทำหนังสือสำคัญระหว่างประเทศ

แต่เมื่อมาพิจารณาถึงความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระในรัฐธรรมนูญของประชาชนนั้น มี
ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ผลการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ในวันที่ 10
ตุลาคม 2552 เรื่อง สำรวจการอ่านรัฐธรรมนูญ และความคิดเห็นต่อข่าวปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันใน
รัฐบาลชุดปัจจุบัน : กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไปใน 17 จังหวัดของประเทศนั้นพบว่า
ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยอ่านรัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับ คือ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 68.1 ไม่เคยอ่าน
รัฐธรรมนูญปี 40 ในขณะที่ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 65.2 ไม่เคยอ่านรัฐธรรมนูญปี 50 นอกจากนี้
ประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 77.3 ยังคงคิดว่าประชาชนเองก็ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจมาก
เพียงพอถ้าจะต้องตัดสินใจลงประชามติเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ถึงแม้ว่า การสำรวจครั้งนี้จากกลุ่ม
ตัวอย่างของประชาชนจาก 17 จังหวัด หากว่าผลการสำรวจนั้นสะท้อนนัยสำคัญและข้อเท็จจริงบาง
ประการออกมาให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยได้อ่านรัฐธรรมนูญทั้งฉบับปี 2540 และฉบับปี
2550 มากถึงกว่าร้อยละ 65 และคิดว่าตนเองยังไม่มีความรู้ความเข้าใจมากพอ ถ้าหากจะต้อง
ตัดสินใจลงประชามติเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นเป็นประเด็นที่สำคัญมากที่สุดหรือไม่ที่จะดำเนินการแก้ไข มี
วาระและประเด็นอื่นๆของประเทศที่สำคัญและเป็นปัญหาสำคัญที่ควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนหรือไม่
เช่น ความแตกแยกทางคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง ความสามัคคีของคนในประเทศ ปัญหา
ทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาความปลอดภัยใน
ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความอยู่ดีมีสุขของประชาชนใน
ประเทศ ซึ่งทุกฝ่ายควรที่จะร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาและหาทางออกร่วมกัน

การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นผู้เขียนมีมุมมองว่า เป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่าควรมีการแก้ไขในบาง
ประเด็นและต้องเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศ รวมทั้งควรมีการพิจารณากฎหมายหรือ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในประเด็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง มิใช่
แก้ไขเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมืองเท่านั้น ไม่ควรมีวาระซ่อนเร้นอื่นในการแก้ไข
รัฐธรรมนูญ และที่สำคัญทำอย่างไรจะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญให้กับ
ประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วย

LIART

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทฤษฎีสินทางปัญญา
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน

๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๗.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศารทะประภา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand